

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

Çileyê Paşin
1986, Sal 5
Hejmar 43
Ocak
1986, Yıl 5
Sayı 43

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdîstana Tirkîyê

TKSP Merkez Komitesi Bildirisi

FAŞİST ve MİLİTARİST KLİĞE DUR DİYELİM!

*Kürdistan ve Türkiye emekçi halkı,
Yurtseverler, barışsever insanlar!*

Dünyamızda ABD emperyalizminin başını çektiği barış düşmanı güçlerin yarattığı gerginlik ortamı ve savaş tehlikesi artarak devam ediyor. Sovyetler Birliği'nin ve diğer tüm barış güçlerinin kararlı çabaları sonucu geçtiğimiz Kasım ayında gerçekleştirilen Gorbaçev-Reagan görüşmesinde, ABD yönetiminin uzlaşmaz tutumu yüzünden barış ve silahsızlanma yönünde belli somut adımların atılması sağlanamadı. Bu görüşmeyi Gorbaçev'in 15 Ocak'ta açıklanan yeni somut önerileri izledi. Bununla Sovyetler Birliği ABD'ne 2000 yılına kadar tüm nükleer silahların bir program dahilinde yok edilmesini öneriyor.

Ancak, gerek ABD emperyalistleri, gerek onların dümen suyundaki NATO'cu ortakları tüm bu çağrılara kulaklarını tıkıyor, barış ve silahsızlanma yönünde adım atmamak için sudan bahaneler üretiyor ve kamuoyunu yanıltma çabalarına devam ediyorlar. ABD, "Yıldız Savaşları" adını verdiği mace-racı, saldırgan projeyi gerçekleştirmeye yolunda ısrar ediyor, stratejik silahların sınırlandırılması, giderek ortadan kaldırılması önerisine hayır diyor ve karşılıklı kuvvet indirimine yanaşmıyor. Bu sorumsuzca tutum tüm halkların çıkarlarına aykırı bir tutumdur. Emperyalistler silahlanma yarışını hızlandırarak gerilimi ve savaş tehlikesini artırıyorlar. Dünyamızda açlığı önleyebilecek, insanlığın iyiliği için, ekmeğe ve ilaç için, eğitim için harcanabilecek dev fonlar yıkıcı silahların yapımına harcanıyor.

Dünya halkları bu sorumsuzca gidişi ancak barış mücadelesini yükseltmekle gerilim ve savaş yanlısı emperyalist güçleri daha da tecrit etmekle önleyebilirler.

Türkiye'de iktidarı elde tutan Evren-Özal çetesi, ABD emperyalistlerinin dümen suyunda yürüyerek bu barış ve insanlık düşmanı politikaya güç katıyor ve halklarımızı savaş tehlikesinin göbeğine atıyor. Türkiye'de ve Kürdistan'da ABD'ne ve NATO'ya yeni üsler verildi, ülke onların bir saldırı rampası-

na çevrildi. Bu nedenle, Evren-Özal çetesine karşı mücadele, yalnız halklarımızı faşist diktatörlüğün çizmelerinden kurtarma mücadelesi değil, aynı zamanda barış mücadelesidir. Bu mücadeleyi yükseltelim! Ülkelerimizin emperyalistlerin saldırı rampası olmasına, halklarımızın hayatı ile oynanmasına izin vermeyelim. İnsanlarımız yoksuluk ve işsizlik içinde kıvrılırken ülke servetlerinin savaş uçağı tank ve top

haline dönüşmesine izin vermeyelim. Emperyalizmin uşağı bu faşist ve militarist klige dur diyelim!

Filistin ve Libya Halkının Yanındayız

ABD emperyalizmi ve İsrail, son aylardaki kimi olayları bahane ederek Filistin halkına, diğer Arap halklarına,

(Devamı 11. sayfada)

İŞÇİ SINIFINA YENİ BİR DARBE

Özal hükümeti uzun süreden beri hazırlığını yaptığı, işçilerin emeklilik yaşını uzatan yasayı meclisten geçirdi. Böylece o işçi sınıfına yeni bir darbe indirdi. Yeni düzenlemeyle emeklilik yaşı beş yıl uzatıldı; kadınlar için 55'e, erkekler için 60'a çıkarıldı. İşçiler için bundan böyle bu yaştan önce emeklilik olanağı yok.

Özal ve onun çıkarlarını temsil ettiği para babaları, buna gerekçe olarak Batılı kapitalist ülkelerde de emeklilik yaşının yüksek olmasını gösteriyorlar. Ama onlar, Batılı kapitalist ülkelerde aynı zamanda insan yaşı ortalamasının da Türkiye'ye göre çok daha yüksek olduğunu görmezden geliyorlar. Sözkonusu ülkelerin hemen tümünde insan yaşı ortalaması 70'in üzerindedir. Türkiye'de ise bu oran 53'tür. Türkiye ve Kürdistan'da işçilerin büyük bölümü zaten ağır çalışma koşulları, iş kazaları ve meslek hastalıkları, kötü beslenme yüzünden, emekli olmaya bile fırsat bulamadan göçüp gitmektedir. Emekli olabilenler ise, aynı nedenlerle kısa süre sonra yaşama veda ediyor. Ama görülüyor ki para babaları ve onların uşağı Özal hükümeti bunu da işçilerimize çok gördüler. Onlar işçileri ölünceye, daha doğrusu öldürünceye kadar sömürmek, posalarını çıkarmak niyetindedir.

Diğer yandan, erken emeklilik, Türkiye gibi işsizliğin çok yüksek oranlara (yüzde 20'ye) vardığı bir ülkede, işsizlerin sayısının daha da artmasını önleyici bir rol oynuyordu. Emeklilik süresinin uzaması genç işçilerin iş bulma alanını daha da daraltacak ve mevcut milyonlarca işsiz yeni yüzbinleri ve hatta milyonları ekleyecektir.

Emeklilik Fonları Patronlara Peşkeş Çekiliyor

Bu yasa değişikliği ile kaybedenin işçiler olduğu açık. Onlar ağır ve uzun bir çalışma yaşamından sonra kısa süreli bir dinlenme hakkını da yitirdiler. Kazançlı çıkanlar ise, besbelli para babalarıdır. Onlar işçi sınıfını daha uzun süre çalıştırma, sömürme olanağını elde ettiler. İşçilerden kesilen emeklilik primlerinin oluşturduğu dev fonlar ise onlara peşkeş çekilecektir. Emeklilik yaşını uzatan bu yasa ile, Sosyal Sigorta-

(Devamı 10. sayfada)

MİLİTANLARDAN...

DI JIYANA PARTİYÊ DA BÛYEREKE GIRİNG

Bê şık, civina kongreyan dı jiyana partiyên da cıyeke grınbuha dıgre. Ew dı tekoşinê da wek destxıstına senge-rek pêş e. Ew tıst bo partiyên şoreşger hin zêtir grınbuha ye. Ji ber ku ev partiyana, xasima dı welatên bındest û paştamayı da nıkarın bı serbesti kar bıkn û tekoşına xwe bı veşarti, dı bın zulm û zordestiyê da bı rê va dıbn.

Wexta ku hêzên şoreşger hımbêr êrişên dijmin û demên teng da şunda dıkışın, bihtengı, dest ji kar kışandın û xwe pašta dayın dı nav refên wê da xwe nişan dıdn. Ango firsend dıkeve merivên bihteng û sıst û nexweşiyên ali rastê û ali "çepê" ku qelisi û xırabıya xwe nişandın. Ê ew, pır caran ji, dıxwazın xwe wek cudabûna ideoloji û politika nişandın.

Jı ber van hemû şert û şırûtên nebaş da, disa ji deng û rayên pıranıya endamên PSKT dı kongrê da hate temsilkirîmê. Em canfıdayên Riya Azadi ji ber vê yekê serbıldın.

Gıringiya vê kongrê bı aliyek dın ji ev e ku, hımbêr hemû tırsonek, bihteng û nebawera rastıya ideoloji û politikaya PSKT carek dın tesdıq kır.

Tu qeyd û bend, zıncır û zıncıdan nıkare tekoşın û xebata me bıde sekinandınê. Ew karê kesi nine ku me ji kar sarbıke û riya me bıde şaşkırinê.

Partiya me partiya belavkırina text û bexta nine. Serfırazi û bextewariya me, gel karker û gundiyeên Kürdistanê, dı duwerojê da ye.

Kongra 2. bıryanên hêja gırtın û wezifên gıring danın pêş me. Pêvist e em, hemû endam û alıgrên Partiyê ji bı jiri bıxebıtın, bê westan karbıkın. Usa ku layıqı partiya xwe bın, layıqı welatê xwe bın.

Sılav bo Kongra Duwemin!

Sılav bo Komita Merkezi ya nu!

Biji Partiya Sosyalist a Kürdistan a Tırkiyê!

BIJAR

Bunlar "Güvenlik Gücü" mü, İrz Düşmanı mı?

Değerli arkadaşlar,

Bir süre önce Kürdistan'daki sıkıyönetim komutanlığı bir açıklama yaptı: Bingöl'ün Karavelan köyünde güya yalnızlıkla köy bekçisi ile "güvenlik güçleri" arasında çatışma olmuş, bir asker ve köy bekçisi vurulmuş, dendi. Olayın aşlı ise şöyle: Sivil giyinmiş polis ve askerler, kendilerine "Apocu" süsü vererek 12 Aralık günü Karavelan köyünde Şükrü Çakır'ın evine girmiş ve yiyecek istemişler. Şükrü'nün evde bulunan karısı ve kızı ise, bu yizden kendilerine askerler tarafından baskı ve işkence yapıldığını ileri süre-

rek red etmişler. Sivil polisler bunun üzerine köy Bekçisi İbrahim'i ve Şükrü'nün kardeşi Mustafa'yı silah zoruyla köyün dışına çıkarmışlar. Orada askerler de pusuda beklemekte imiş. Böylece, İbrahim ve Mustafa onların polis ve asker olduklarını anlamışlar. O sırada polisler yoldan geçen bir kıza sarkıntılık yapmaya yeltenince bekçi İbrahim müdahale etmiş ve çatışma bundan çıkmış. Bekçi İbo silahını ateşleyip bir polisi vurmuş. Diğer polis ise el bombası atarak İbrahim ve Mustafa'nın ölümüne yol açmış.

Olayı kapatmak için bek-

ASP'NİN EYLEMLERİNE KATILDIK RİYA AZADI SERGİSİ AÇTIK

Değerli yoldaşlar,

TKSP'nin sempatanları olarak partimizin 2. Kongresini devrimci duygularla selamlarız. Bilimsel sosyalizmin ışığında mücadele eden partimizin, 2. Kongre ile eriştiği aşama, onun mücadele deneyimi, işçi ve emekçiler içindeki etkinliğini giderek güçlendirmiştir.

Bizler Avustralya'da TKSP sempatanları olarak, partimize karşı sorumluluğumuzu gücümüz oranında yerine getirmeye çalışıyoruz. Bu çalışmalardan önemli gördüğümüz bazı etkinlikleri yoldaşlarımıza ve halkımıza iletmeyi gerekli görüyoruz.

Avustralya işçi hareketinin politik örgütü Avustralya Sosyalist Partisi ile ilişkilerimiz canlıdır. Çalışmalarımıza onların değerli bir desteği olmaktadır.

Avustralya Sosyalist Partisi'nin yayın organı "THE GUARDIAN" Aralık ayı içinde bir festival düzenledi. Festivale çeşitli ülkelerden sanatçı gruplarının yanı sıra Sovyetler Birliği'nden de uluslararası üne sahip bir sanatçı grubu katıldı.

TKSP sempatanları olarak bu festivalin hazırlık çalışmalarında aktif görev aldık. Festival'de RİYA AZADI'yi tanıtan bir sergi açtık. Sergimizde Riya Azadi yayınları, KOMKAR yayınları ve Kürdistan ile ilgili bildiri ve afişler yer alıyordu. Yoldaşlarımız izleyicilere

re Kürdistan'ı ve TKSP'ni tanıtan bilgiler verdiler.

Festivalde değişik ülkelerden işçi sınıfı partileri sergi açmışlardı. Festival her bakımdan enternasyonal bir görünümde idi.

Yine ASP'nin düzenlediği "Zaferin Sesleri-Mücadele Türküleri" adlı kültür gecesinde yer aldık. Gece çalışmalarına aktif biçimde katılıp enternasyonal dayanışma sağladık. Bu gecede bir arkadaşımız Cigerxwin'in yazdığı ve Şivan'ın bestelediği iki türkü okudu. Bu kültür gecesine Pravda'dan ve Bulgaristan KP Yayın organı Rabotniçesko Delo gazetesinden ve işçi sınıfı partilerinin yayın organlarından da kutlama mesajları geldi.

Biz bu ilişkileri enternasyonal dayanışma ve bulunduğumuz birimin sınıf hareketine katılma bakımından gerekli görüyoruz.

Bu arada Avustralya Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Symon yoldaşla bir ev toplantısı düzenledik. Symon yoldaş Avustralya'nın tarihi ve sınıf mücadelesi hakkında bilgi verdi. Aynı toplantıda bir yoldaşımız da Kürdistan ve TKSP hakkında bilgiler verdi. Gücümüz oranında çalışmalarımız devam ediyor. İlerde önemli çalışmalarımızı Riya Azadi'ye iletmeye devam edeceğiz.

Devrimci selamlar.

TKSP Sempatanları
Avustralya

çinin elbiselerini çıkarıp sivil giyindirmişler. Mustafa'yı da, yolda ölmüş süsü vermek için jipe koyup Bingöl'e getirmişler. Üç gün sonra Mustafa'nın cesedini almaları için ailesine haber verdiler.

Olayın ardından köyden aralarında kızlar da olmak üzere bazı gençler zorla alınıp götürüldüler. Bunların akıbetlerinden henüz haber yok.

Aynı günlerde Palu'nun Gökdere bucağına baskın düzenleyen askerler halka işkence ettiler ve halkın na-

musuna saldırdılar. Kırletilen bir genç kız intihar için Murat ırmağına atladı, ancak başka köylüler tarafından kurtarıldı. İkinci kez yine ırmağa atarken bir kayaya çarpıp yaralandı ve Elazığ devlet hastahanesine kaldırıldı. Bir hafta kadar sonra polisler tarafından hastahane-neden alınan bu genç kızın bıçaklanmış cesedi Elazığ'ın Aksaray mahallesinde bulundu.

Bunlar faşist ve sömürgeci barbarların eylemlerinden iki örnek.

ŞAMİL

TEKELLERİN SALDIRISI VE "SOSYAL DEMOKRAT" BOŞ UMUTLAR

Özal hükümeti işçilerin emeklilik yaşını beş yıl uzatan yasayı meclisten geçirdi. Şimdi kıdem ve ihbar tazminatına ilişkin ve yine işçilerin aleyhinde olan yeni yasayı çıkarmaya hazırlanıyor. Daha yılbaşından önce şeker, akaryakıt gibi temel maddelere yeni bir zam bindirildi. Zam dalgasının 1986 yılında da durmayacağı bellidir. Beş yıldır enflasyonu düşürme vaatleriyle kitleleri oyalayan Özal ve tayfası, artık bu yalana kanacak safların kalmadığını bildikleri için, ağız değiştirip, 1986 yılında da enflasyonda ciddi bir düşme olmayacağını açık açık söylüyorlar.

Peki, zaten mevcut pahalılıktan, işsizlik ve açlıktan bunalmış olan kitleler, yeni zam ve pahalılık dalgasını yine kuzu kuzu sineye çekecekler mi? İşçi sınıfı haklarına yapılan yeni saldırılara karşı da suskun mu kalacak?

Evren-Özal tayfası, halk üzerindeki bu pervasız sömürü ve soygun politikasını beş yılı aşkın süredir süngü gücüyle yürütüyor. Bugün de "ordunun kışlasına dönmekte olduğu" nakaratına, sıkıyönetimin Kürdistan'ın 9 ili dışında kalkması, politik yaşamda artan hareketliliğe, basında eleştirilerin dozunun yükselmesine rağmen henüz kitleler 12 Eylül döneminin yarattığı tutukluğu üstlerinden atmış değiller. Bir yandan sıkıyönetim mahkemeleri çalışmaya devam ediyor, devlet güvenlik mahkemeleri devreye giriyor. Diğer yandan polis terörü, operasyonlar, işkenceler durmuş değil. Pek öyle kolay kolay da duracak görünmüyor.

Ama en önemlisi 12 Eylül döneminin yarattığı faşist kurumlaşmadır. Bunların başında ise tüm temel hak ve özgürlükleri kitleler açısından ortadan kaldıran Anayasa ve ona paralel çıkarılan öteki baskı yasaları geliyor.

Faşist diktatörlük siyasi partileri, DİSK'i, TÖB-DER'i, gençlik ve kadın örgütlerini ve emekçi halkın öteki meslek örgütlerini kapatırken devlet yapısını da faşistleştirdi. Toplum, tekel-lerin istemleri doğrultusunda tek yönlü biçimlendirmeye koyuldu. Kitlelerin hala devam edegelen sessizliğinin önemli bir nedeni son beş yılda estirilen terör, yaratılan korku ve yılgınlık havası ise, bir nedeni de budur. Kitleler önemli mücadele araçlarından, örgütlerinden yoksun kılındılar.

Şimdi sözde demokrasiye dönmekte. Faşist diktatörlük, önce kendi çizdiği çerçevede hareket etmek üzere üç burjuva partisine izin verdi veya onları bizzat biçimlendirdi: MDP, HP, ANAP. Daha sonra ise sahneye birkaç burjuva partisi daha çıkmayı başardı: SODEP, RP, MP. Bunun ardından burjuva cephesinde, bu zoraki düzenlemenin yarattığı birleşme ve bölün-

me sürecine girildi. Demirel, Ecevit, Erbakan ve Türkeş de, beş yıllık bir "mumyalık" döneminden sonra sahneye çıkmayı başardılar.

Şimdi, gerek Evren-Özal tayfası, gerek sahnede yerlerini sağlamlaştıran kimi burjuva politikacıları, gerekse onların Batıdaki sahte demokrat dostları, hep birden bir demokrasi türküsü okuyorlar: Türkiye demokrasiye dönmüş veya bu yolda büyük adımlar atılmış..

Ama zindanlarda 80.000 politik tutuklu var. Bu onlar için hiç de önemli değil. Bu insanları toptan "terörist" ve "cinayet işlemiş insanlar" olarak suçlayıp işin içinden çıkıyorlar.

Poliste, zindanda işkence çarkı bugün de amansızca devam ediyor.

Barış Derneği yöneticileri hala zindanda.

500.000 üyeli DİSK'in yöneticileri bugün de idamla yargılanıyorlar.

Kürdistan'da ise sıkıyönetim hala devam ediyor ve sömürgeci-militarist rejim halkımıza karşı azgın bir terör estiriyor.

Bunlar da hiç önemli değil! Eğer demokrasi salt bir avuç burjuva içinse, eğer onların nimetleri bölüşmek, halkı soyamak için kendi aralarında giriştikleri bir yarış ve çekişme, bir seçim oyunu ise, doğrudur, Türkiye demokrasiye dönmüştür!

Ama bu demokrasiyle halkın yüzde 95'inin; işçilerin, köylülerin, öteki çalışan halk kesimlerinin, aydınların, Kürt halkının ilgisi ne?. Onlar şu anda demokrasi oyununun dışındalar. Bir yandan generallerin Anayasası, diğer yandan başta polisiyle tüm devlet çarkı, onların siyasete karışmasını önlemeye çalışıyor. Onların ağızlarına kilit vurulmuştur.

Bu demokrasi değil, maskaralıktır, zorbaların, demokrasi adına oynadıkları bir oyundur.

Bu oyunda, burjuvalar ve onların Batı'daki sahte demokrat dostları SHP'ye ve DSP'ye solun temsilciliği rolünü veriyorlar. Böylece sağ ve soluyla Batı tipi bir çoğulcu demokrasiyi var göstermeye çabalyorlar.

Ne var ki işçi sınıfının özgürce ve serbestçe örgütlenmesine, Kürt halkının politik, demokratik veya kültürel nitelikte hiç bir örgüt kurmasına izin verilmeyen böyle bir "demokrasi" sadece göstermelik bir şey, bir oyun, bir sahtekarlıktır.

Cunta'nın son iki-üç yıl içinde bir geri çekilme içinde olduğu açıktır. Ama o bunu, tekelci çevrelerin isteğine uygun düşen tedbirleri alarak, faşist kurumlaşmayı adım adım hayata geçirerek yapmaktadır. Bunu yaptıktan sonra, kitlelerin nefretini kazanmış olan Cunta'ya gerek kalmıyacağı, "ordunun

kışlasına dönmesinde" onlar bakımında bir sakınca değil yarar bulunduğu açık birşeydir. Yapılan şey faşist çarka sivil kılıf giydirmekten ibarettir.

Diğer yandan Cunta'nın gerilemesi, sıkıyönetimin ülkenin büyük bölümünden kalkması emekçi sınıfların müca-dalesi bakımından olanakları büyütüyor. İşçi sınıfı tekel-lerin saldırısına karşı sessiz kalmak istemiyor. Onların yanı sıra köylü emekçiler, yıkıma giden esnaf ve sanatkar kesimleri arasında da tepkiler yoğunlaşıyor. Söz konusu tepkilerin eylem alanına yansması için koşullar gitgide elverişli hale geliyor. İşte böyle bir aşamada "sosyal demokrat" boş umutlar biçiminde pasifizmin devreye sokulması nedensiz değildir. Burjuvazi sosyal demokratlara bir emniyet sübabı gibi bakıyor. Kimi zaman onlara yaşama şansı bile tanımazken, kitleleri yatıştırmak, uslu tutmak istediği zaman onlara övgüler yağdırıyor ve bir kurtarıcı gibi sahneye sürüyor.

Türk ve Kürt halklarının devrimci ve gerçekten demokratik güçleri, bugün Türkiye'de yeralan gelişmeler ve politik durum konusunda uyanık olmalıdırlar. Bir yandan tekelci burjuvazinin kitleleri politikadan uzak tutma, tümüyle sindirme çabaları; diğer yandan "sosyal demokratlık" adı altında pompalanan ve sonuçta gericiliğin ekmeğine yağ süren pasifizm. Devrimci politika ancak pasifizme karşı açık tutum olarak ve kitlelerin mücadelesini aktif mücadele yoluna seferber ederek yaşama geçirilebilir. Faşist diktatörlüğün politikaya ve genel olarak toplum yaşamına koyduğu çerçeve dağıtılmadıkça, kitleler, kendi çıkarlarını savunan öz örgütleriyle politik ve ekonomik mücadele alanında yer almadıkça demokrasiden söz etmek ve emekçilerin ekonomik durumunun düzelmesini beklemek boş bir hayal olur.

Evren-Özal tayfası emekçilerin haklarına azgınca saldırırken, kitlelere yeni yeni zamlar bindirilirken, ABD ve NATO ile yeni teslimiyet anlaşmaları yapılırken, bu "çoğulcu demokrasi"-nin sağcı partilerini biryana bırakalım, "solcu" partileri ne yapıyorlar? Yeni bir umut gibi sahneye sürülen Erdal İnönü, zamlarla ilgili olarak "bunun hesabını seçimlerde Özal'dan sorarız," diyor. Şu tuzu kuru efendiye bak sen! halkın anası dini ağlayacak, ama o seçimlerde hesap soracak.. Yani halk uslu uslu oturup seçimleri bekleyecek, oylarını toplayıp bir güzel ona verecek ve onu başbakan yapacak! Peki halkın bunda kazancı ne? Bu kez de, adına "sosyal demokrat" denen bir parti tarafından beş yıl daha oyalanmak kandırılmak için mi?

(Devamı 8. sayfada)

ÖĞRENİM VE ÖĞRETMEN

Son beş yılda çıkarılan yasa ve yönetmenlikler, öğretmenleri düzenin kuklası durumuna getirme çabaları hızlandırılmıştır. Ama onurlu bir mücadele geçmişine sahip olan öğretmen hareketi, geçmişin örgüt deneylerinin ışığında mücadelesini yeni şartlara uyarlayarak sürdürmektedir. Hiç bir güç bunu engelleyemeyecektir.

12 Eylül faşist darbesinden sonra okullara gönderilen müfettişler, 1980 yılı öncesi dönemlerin evrak ve dosyalarını tek tek çıkarıp incelemeye aldılar. Yeni yasa ve yönetmenliklere göre yeniden değerlendirmeler yapıldı. Bu değerlendirmelere uygun olmayan ne kadar öğretmen varsa hepsini çeşitli biçimlerde ekarte etme ve baskı altına alma çalışmalarına hız verildi ve adım adım bu gerçekleştirilmeye çalışıldı.

Hemen hemen tüm kitapların içeriği değiştirilip ırkçı-şöven duyguları aşılama yeni kitaplar basıldı. Her öğretmen konulara başlamadan evvel istiklal marşının tümünü, Atatürk'ün gençliğe hitabını, gençliğin Atatürk'e cevabını ve "andımızı" öğrencilerine ezberletmektedir. Bu, Milli Eğitim Bakanlığının her yıl gönderdiği genelgelerle yapılmaktadır. Her öğretmen öğretim yılı boyunca ve haftasında Atatürk'le ilgili ne varsa onu öğrenciye anlatmak ve anlatırmak zorundadır. 5-6 saatlik ders boyunca öğrenci her gelen öğretmenden aynı konuyu dinlemek zorundadır; dinlemiyorsa suçlu öğretmendir.

Derse girildiğinde okul müdürü ders-hane dışında yada sınıflara yerleştirilen alıcı-verici aygıtlarla öğretmeni dinlemekte ve müdahale etmektedir. İstediklerinde kapıyı vurma zahmetine katılmadan içeri girmekte derse ve öğretmene müdahale etmektedir. Ders arasında bir kısım keyfi direktifleri bu aygıt aracılığı ile vermekte, bir polis gibi dersi dinlemektedir.

Okul bahçesi, salonu ve dershanelerinin duvarlarının içi dışı Atatürk'ün sözleriyle doldurulmuştur. Bez üzerine kağıt üzerine yada duvarlara püskürtme boyalarla yazılmaktadır.

Tüm derslerde verilen örneklerin Atatürk'le ilgili olması zorunludur. Diğer ülkelerin liderleriyle karşılaştırma yapılarak onun hepsinden daha üstün olduğunu vurgulamak zorunluluğu vardır. Bunu yapmayan öğretmen hakkında hemen soruşturma açılmaktadır.

Tebliğler dergisi, genelge ve zincirleme telefon görüşmelerinde sık sık üzerinde durulan bir konu da yardımcı

kitaplardır. Onların faşist ve gerici ideolojilerine ters düşen yayınları okutan, yanında gezdiren yada okula getirenler hakkında derhal soruşturma açılmaktadır. Aziz Nesin, Yaşar Kemal hatta Namık Kemal ve Tevfik Fikret'i okutmak yasaktır.

ANAP iktidara geldikten sonra kamu kuruluşlarının yönetici kadroları değişti. Faşist ve yobaz takımı başa getirildi. Bu durum okullarda daha açık bir şekilde görülmektedir. M.E.B. kendisi hakkında ne düşünüldüğünü anlamak için 1984-85 öğretim yılı başında bir anket düzenledi.

Dönem ortalarında Evrenin konuşmaları bir kitapçık halinde okullara gönderildi. Bizlerden ders kitapları ve Evren hakkında düşünceler soruldu. Cevap kağıtları üzerinde öğretmenin adı, soyadı, okulu, branşı kısmını doldurmak zorunluluğu getirildi. O kısmı boş bırakan veya olumsuz yanıt veren öğretmenler hakkında soruşturma açıldı. O arkadaşlara öğretmen olamaz raporu verilerek görevden aldılar.

Diğer taraftan yine bizlerden, mevcut kitaplarda kalması veya çıkarılması gereken konu, cümle hatta sözcüklerin belirtilmesi, önerilerin yazılması istendi. Belirtmeye gerek yok ki bunda da olumsuz bir yanıt vermek asla mümkün değildi. Sonuç aç kalmayı, zindanlara düşmeyi getiriyordu.

4.11.1981 tarihinde 2547 sayılı YÖK kanununa dair çeşitli bilgiler basına yansıdı. Kendi isteğiyle ayrılanların yanında, baskı, şantaj ve sürgün yolu ile de birçok değerli öğretim üyesi mesleğini bırakmak zorunda bırakıldı. Öğrenciler kışla disiplini ile büyük bir baskı cenderesi altına alınmaya çalışılmaktadır.

Yükselen harçlardan ve diğer masraflardan dolayı yoksul ailelerin çocukları öğrenim olanaklarını yitirdiler. Orta halli aileler okul masraflarını karşılayamaz duruma sokuldu.

Memur ve öğretmenden tutun da çöpçülüğe girecek insana kadar tüm adaylar güvenlik soruşturmasına tabi tutuluyor. Fişlemelerden öğretmenler de nasiplerini almakta, eşlerinden ayrı yerlere sürgün edilmekte, görevlerinden alınmakta hatta daha evvel hapis yatıp çıkanlar tekrar zindana gönderilmektedir.

1980'den sonra çıkarılan "doğduğu yerde çalışma" yasasıyla birlikte adına rotasyon dedikleri sürgün yöntemiyle bir çok kişi yer ve yurtlarından alındı. Türk kökenli öğretmenlerin çoğu ken-

di yerlerinde kalırken her ne hikmetse Kürt öğretmenlerin tümü bu rotasyona tabi tutuldu. Kürdistan'a gönderilen öğretmenlerin hemen hemen hepsinin dinci yada faşist olmasına özen gösterildi. Kürtleri Türkleştirme politikasıyla bu görevi üstlenen öğretmenler askeri yöntemlerle öğrencileri baskı altına alıyor; ırkçı-şöven ideolojiyi yaymaya çalışıyorlar. Minik talebeler okulda, evde bile televizyonda, radyoda istiklal marşı kaldığında ayağa fırlayarak sözde saygı duruşuna geçer duruma getiril diler.

Ayrıca TÖB-DER davasında yargılanan Kürdistanlı öğretmenlerin çoğu işlerinden alındı. Sürgün edilenler baskılarıyla sindirilmeye çalışıldı.

TÖB-DER davasında yargılanıp ağır cezalar verilenlerden cezasını çekip çıkanların çoğu diğer siyasi suçlardan tutuklanıyor yada akıl almaz baskı ve tehditler altında yaşamını sürdürmek zorunda kalıyor. TÖB-DER genel yönetim kurulu üyesi Kenan Aras tahliye olduktan sonra katledildi.

1985 yılında çıkarılan ve resmi gazetede yayınlanan bir genelge ile 657 sayılı yasa çerçevesinde çalışanların, pahalılık dahil, hükümetin icraatı ile ilgili görüş ve düşüncelerini değil etrafta birbirleriyle dahi konuşmaları yasaklandı.

Tüm bu faşist baskılara rağmen cunta öğretmenlerin dayanışmalarını tam anlamıyla engelleyemedi. Yine eski tanıdıklar yan yana geliyor, tutuklu ailelere maddi yardım yapıyorlar. Moralleri yükseltmek için çeşitli biçimlerde görüşme ve ziyaretler, kısıtlı ve rizikolu olmasına rağmen, giderek artan biçimde yapılmaktadır. Örneğin birimize idareden gelen bir baskı varsa okulda bulunan tüm ilerici demokrat arkadaşlar en aktif bir dayanışma gösterebilmekte, beraberce tavır alabilmektedirler.

Çeşitli siyasal hareketlerin çıkan yayınları çok dar anlamda dahi olsa tanıdıklar arasında gezilebilmekte elden ele geçmektedir. Siyasi görüş ayrılıkları bir kenara bırakılmış, genel olarak bütün ilerici ve demokratlar birbirlerine yakın olmuşlardır. Bu anlamda SOL - BİRLİK'in daha da çok kitleler içinde yankı bulacağına inanıyorum.

Kürdistan'dan
Bir Öğretmen Yoldaş

KURTULUŞA ANCAK POLİTİK, ASKERİ VE KÜLTÜREL, ÇOK YÖNLÜ BİR SAVAŞLA VARABİLİRİZ.

Avusturyalı gazeteci Ferdinand Hennerbichler bir süre önce Partimizin Genel Sekreteri Kemal Burkay Yoldaş'la Kürdistan sorununa ve TKSP'ne ilişkin olarak bir mülakat yaptı. Buna ilişkin soru ve cevapları aşağıda yayınlıyoruz.

Demokrasi konusundaki görüşleriniz? Serbestçe seçilmiş parlamento, çoğunluk kararı, çoğulcu parlamenter sistem mi, yoksa tek parti devleti mi? Basın özgürlüğü, din, sendikalar, siyasi partiler, kadın hakları ve insan hakları konusunda partiniz neyi öngörüyor?

Partimiz birinci aşamada Türkiye Kürdistanı için ulusal-demokratik devrimi amaçlamıştır, ikinci aşamada sosyalist devrimi. Bize göre bu ikisi birbirini izleyebilir, izlemelidir.

Ulusal-demokratik devrimle Kürdistan üzerindeki sömürgeci boyunduruğa son vermeyi ve demokratik bir toplum kurmayı amaçlıyoruz.

Genel, gizli, tek dereceli seçimle oluşacak parlamento yasama yetkisine sahip olacaktır.

Programımız tüm yurttaşlar için temel hak ve özgürlükleri gerçekleştirmeyi amaçlıyor. Siyasi parti kurmak ve seçimlere katılmak serbest olacaktır. Örgütlenme, düşünce, inanç, basın özgürlüğünün, sendikal hak ve özgürlüklerin tam olarak tanınmasından yanayız.

Kadınları, feodal geçmişten kalan eşitsiz durumdan, bağlardan kurtarmayı, ekonomik, sosyal ve politik yaşamda erkeklerle eşit duruma getirmeyi amaçlıyoruz.

Biz, insan hak ve özgürlüklerini kabaca çiğniyen bir rejime karşı mücadele ediyoruz, insanlarımız için özgürlük ve demokrasi istiyoruz. İnsan hak ve özgürlüklerine büyük değer veriyoruz ve Kürdistan'da bunların tam anlamıyla geçerli olması için çalışacağız.

Sosyalist devrim bu hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmayacak, tersine, demokrasiyi geliştirecek, mükemmelleştirecektir. O, toplumun tüm bireylerinin ekonomik, politik, kültürel haklardan yararlanabilmeleri için gerekli olanakları yaratacak, çoğaltacaktır.

Kürt sosyalizmi ne tür olacak? Kürtlere özgü bir yol mu? Prensipleriniz? Sosyalist enternasyonal türü bir sosyalizm mi, demokratik marksizm mi?

Bize göre sosyalizm bir sistemdir, kapitalizm gibi. Gerçekleşme yolları farklı olsa da, uygulamada ülkeden ülkeye, -tarihi koşulların ve ulusal özelliklerin sonucu- farklı renkler, biçimler kazansa da, temel özellikleri bakımından birdir. Bu nedenle, biz, "Kürdistana özgü" veya "Kürt tipi" bir sos-

yalizmden söz etmeyi yanlış buluyoruz.

Bizim sosyalizm anlayışımız Sosyalist Enternasyonal'inkinden farklıdır. Bu enternasyonale üye partilerin birçoğu yıllarboyu ülkelerinde yönetime geldiler ve bir bölümü bugün de iktidardadır. Ama onların hiçbirisi sosyalizmi gerçekleştirmedi. Söz konusu ülkelerde kapitalizm varolmaya devam ediyor. Çünkü bu partiler, gerçekte kapitalizmi, daha yumuşak yöntemlerle sürdürüyorlar.

"Demokratik marksizm" terimini de yanlış buluyoruz. Bize göre Marksizm zaten demokratiktir. Günümüzde, gelişmiş kapitalist ülkelerde işçilerin ve onlarla birlikte çıkarları sosyalizmde olan emekçi kesimlerin oranı toplumsal nüfusun yüzde 90'ını aşılıyor. Onların yönetiminin ve onlardan yana oluşacak bir ekonomik sistemin, bir avuç kapitalistin yönetiminden ve onlardan yana işleyen bir ekonomik sistemden daha demokratik olacağı açıktır.

Biz, sosyalist devrimle, en başta, üretim araçlarının özel mülkiyetinin kamu mülkiyetine dönüştürülmesini öngörüyoruz. Bunu başarmak için de iktidarın işçi sınıfı ve müttefiklerinin eline geçmesi gerek.

İktidarın ele geçirilmesine ilişkin yol ve yöntemler bir ülkeden diğerine değişebilir. Bunun her ülke için bir tek reçetesi yoktur. Eğer demokratik yollardan, barışçı yollardan bu olanak varsa, kuşkusuz en iyisi bu. Toplum gereksiz yaralar almadan, acılar çekmeden devrimin gerçekleşmesi en iyisi. Ama buna razı olmayanlar, şiddete başvuranlar, kan dökülmesine yol açanlar bizzat her ülkenin burjuvazisidir. Şili bunun açık örneği.

Ulusal kurtuluş mücadelesine öncülük edebilen işçi sınıfı partileri için, bir iç savaşa gerek kalmadan, barışçı yollardan sosyalizme doğru ilerleme olanakları vardır. Bunun örnekleri görüldü.

Amaçlarımız: Ne için savaşıyorsunuz? Otonomi mi, kendi kaderini tayin hakkı mı, kendi devletinizi mi? Stratejinizi açıklar mısınız?

Yukarda da söyledim: Biz ulusal kurtuluş ve sosyalizm için mücadele ediyoruz. Kürdistan devrimini birinci aşamada ulusal-demokratik bir devrim olarak görüyoruz. Yani Kürt halkı, yabancı baskısından kurtularak kaderini özgürce belirlemeli ve demokratik bir toplum kurmalı.

Kendi kaderini özgürce belirlemeye ilişkin olarak Patimiz iki ihtimal öngörüyor (elbet Türkiye Kürdistanı için): Türk halkıyla eşit haklar temeli üzerinde iki cumhuriyetli demokratik bir federasyon veya bağımsız ayrı bir devlet. Tarihi koşullara, halkımızın, devrimci hareketin çıkarlarına bağlı olarak Partimiz bu seçeneklerden biri veya diğeri için çaba gösterecektir.

Örneğin, her iki halkın devrimci ve demokratik güçleri devrimi birlikte başarabilirler ve demokratik bir yönetim kurabilirler. Demokratik kazanımları korumak ve sürdürmek, sosyalizme doğru yürümek için her iki halkın dayanışması yararlı olur. Böyle bir durumda iki cumhuriyetli demokratik bir federasyon halkımız için de yararlıdır. Böyle bir birlikte de ulusal baskı son bulacaktır.

Ama tarihi gelişme başka türlü olabilir. Türkiye'de genel bir demokratik veya devrimci dönüşüm olmadığı halde, halkımızın bugünkü gerici, baskıcı yönetimden kurtulma şansı doğabilir. Böyle bir durumda ayrılıp bağımsız bir devlet kurmak en iyisi.

İlerde başka durumlar da ortaya çıkabilir. Çünkü Kürdistan parçalanmış bir ülke. Ülkemizin birden fazla parçası özgürlüğe kavuştuğu zaman ortaya birlik sorunu da çıkacaktır.

Herbir durumda karar verecek olan halktır. Partimiz, her durumda, emekçi halkın çıkarına olan çözümler için çaba gösterecektir.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz bir yönüyle, ülkemizi zorla elde tutan, halkımıza ulusal baskı uygulayan yabancı, sömürgeci güçlere karşıdır. Diğer yönüyle onların Kürt toplumu içindeki işbirlikçilerine. Bunlar en başta, feodal nitelikli büyük toprak sahipleri ve şeyhlerdir.

Kapitalizm ülkemize sızmış ve gelişmekte olmasına rağmen (ki bu gelişme ağır-aksak ve çarpıktır) feodal yapı tümüyle çözülmüş değil. Ülkemiz sanayileşmiş değil. Bir Kürt sanayi burjuvazisi yok. Tarımda feodal karakterli büyük toprak sahipliği hala güçlü. Feodal ilişkiler ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamda oldukça canlı. Bu nedenle Kürdistan'ın toplumsal yapısı yarı-feodal niteliktedir. Kürtler arasında hala canlı olan aşiret (tribe) ise, feodal dönemden bile daha öncesine ait bir kalıntı.

Bu nedenle ulusal-demokratik devrim temel bir amacı da sözkonusu pre-kapitalist yapıya son vermektir. Bunun için, en başta, feodal nitelikli büyük toprak sahipliğini ortadan kaldıracak ve

köylüyü toprağa kavuşturacak olan bir toprak devrimi gerekli.

Bu nedenle, ulusal-demokratik devrim, sömürgecilerle birlikte onların işbirlikçilerini de hedefliyor. O, anti-sömürgeci ve anti feodaldır.

Partimiz, ulusal demokratik devrim aşamasında Kürdistan'da, sömürgecilğe (yabancı boyunduruğuna) ve feodal gericiliğe karşı olan tüm ulusal ve demokrat kesimlerin birliğini, böyle bir cepheyi gerekli buluyor. Bunun içine işçiler, köylüler, küçük burjuvazi, ulusal hedeflerden yana çıkan ulusal burjuva kesimleri girer.

Kürt toplumu için nasıl bir ekonomik ve yasal düzenleme öngörüyorsunuz? Bu konudaki istemlerinizi ve görüşlerinizi açıklar mısınız? Türkiye'deki askeri hükümetle herhangi bir diyalog şansı veya uzlaşma olanağı var mı? Türkiye'de diyalog ve dayanışma içinde olduğunuz güçler var mı?

Partimizin bugünkü programı, ulusal demokratik devrim aşamasına uygun hedefler koymuştur.

Türk yönetimi, Kürdistan'da tipik sömürgeci bir yönetimdir. O, ulusal kaynaklarımızı emperyalistlerle ortaklaşa sömürüyor, ekonomik gelişmeyi engelliyor. Kürdistan, madenler (başta petrol olmak üzere), akarsular, tarım alanları ve hayvancılık bakımından sayılı zengin ülkelerden biri olduğu halde halkımız yoksulluk içinde yaşıyor.

Partimiz, sömürgeci boyunduruğuna son vermekle birlikte ulusal ekonominin gelişmesi için çaba gösterecektir. Madenler, bankalar, sömürgeci yönetimden kalan fabrikalar kamulaştırılacaktır. Toprak devrimiyle birlikte tarımın modernleşmesi ve köylü kooperatifleri için çaba göstereceğiz.

Halkımızın dili, kültürü ağır baskılar altında. Türk yönetimi halkımızın varlığını red ediyor. Oysa Türkiye Kürdistan'ın en büyük parçasını elinde tutuyor. Kürdistan Türkiye'nin bugünkü yüzölçümünün üçte birini nüfus olarak da dörtte birini oluşturuyor. (Kürtlerin nüfusu Türkiye'de 12 milyonun üstündedir).

Oysa Türkiye'de "Kürdüm" demek bile ağır bir suçtur. Halkımızın kendi dilinde okullar yasaktır. Herhangi bir Kürtçe dergi veya gazetenin yayını, Kürt dilinde kitap basımı yasaktır. Kürtçeye radyo ve televizyonda yer verilmiyor, Kürtçe türkü söylemek bile yasaklanıyor.

Halkımızın dili, kültürü, edebiyatı üstünde yıllar yıldır devam edegelen ağır terör nedeniyle Kürdistan'da eğitim ve kültür yaşamı çok geridir.

Partimiz, ulusal kurtuluşla birlikte Kürtçeyi Kürdistan'da resmi dil haline getirecek, eğitim ve kültür yaşamını gerilikten kurtarmak için ciddi çabalar gösterecektir.

Halkımızın istemlerine ilişkin olarak, yalnız bugün iktidarda olan faşist klikle, militaristlerle değil, düne kadar

iktidarda olan sivil hükümetlerde de diyalog kurmak, bu konuları onlarla tartışmak olanaksızdı. Çünkü asker ya da sivil, bu hükümetler Kürtlerin varlığını kabul etmiyorlar. Kürtlerin yalnız siyasi parti değil, herhangi bir ulusal veya kültürel dernek kurmasına bile izin vermiyor; böyle çabaları en sert biçimde izliyor ve en ağır biçimde cezalandırıyorlar.

Bu politika yakın gelecekte de değişmeyecektir. Biz haklarımızı ancak mücadele ile kazanabiliriz; ancak sömürgeci yönetimi buna mecbur edebiliriz. Sömürgeci yönetimi ülkemizden kovmadan halkımızın kurtuluşu olanaksızdır.

Tüm baskılara, teröre rağmen örgütlenmenin yollarını bulduk ve istemlerimizi dile getirdik, ulusal sorunu tartıştık. Şimdi Türk işçileri, solcuları içinde de sorun yaygın biçimde tartışılıyor, Kürt halkının dostlarının sayısı çoğalıyor. Biz, Türk emekçilerini doğal müttefikimiz sayıyoruz, zulme ve sömürüye karşı olanlarla ortak mücadeleyi, ortak bir cepheyi savunuyoruz.

Türk solu içindeki irili-ufaklı birçok örgüt şimdi programına Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını koymuştur. Ama, bileceğiniz gibi, bu sol Marksist veya ondan esinlenen bir soldur ve yasaklıdır; o da ağır baskılar altındadır.

Bir yıl kadar önce, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan altı kadar sol parti biraraya gelerek "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği"ni oluşturular. Partimiz de bunlar arasında. SOL BİRLİK, ülkeye geniş bir demokrasi getirmeyi, emekçi kitlelerden yana bazı köklü dönüşümler yapmayı amaçlıyor. Bunun içinde toprak devrimi ve Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı da var.

Örgütünüz ne zaman kuruldu, gücü nedir? Kitle desteğiniz, peşmerge gücünüz, 1985 yılı eylemlerinizi?

Partimiz 1974 yılının son günlerinde kuruldu. Yayın ve propaganda alanında iyi bir etkinlik gösterdi. Bu da kısa sürede kitleler arasında önemli bir taraftar kitle ve sempati kazanmamıza yol açtı. Bilindiği gibi, kuruluş gizli idi ve bugüne kadar da gizlilik koşullarında çalışan bir partiyiz.

Gençlik kesiminde, sendikalarda iyi bir çalışma yaptık. 1977 yılında Kürdistan'ın merkezi kenti Diyarbakır'da (300.000 nüfuslu), 1979 yılında da Ağrı kentinde bağımsız olarak gösterdiğimiz adaylar belediye başkanlığı seçimlerini kazandılar. Bu, Türkiye'de, şimdiye kadar herhangi bir sol partinin sağlamadığı bir başarı idi.

Partili üyelerin sayısı hakkında, doğaldır ki bilgi veremeyiz. Partinin sempati geniştir.

Partimizin Kürdistan'da savaşan silahlı birlikleri yok. Bugün Türkiye Kürdistanı'nda koşulların bir silahlı

mücadele için uygun düşmediği kanındayız.

Partimiz 1984 yılı Kasım ayında 10. Kuruluş yıldönümünü kutladı. Bunun için yılboyu canlı bir kampanya yürüttük. Yurt içindeki ağır baskı koşulları nedeniyle, kutlama toplantılarını yurt dışında düzenledik. Toplantılarımız son derece canlı, kitlesel geçti. 1985 Temmuzunda Partimizin 2. Kongresini topladık (1. Kongre 1980 yılı başında toplanmıştı). Kongre gizlilik içinde yapıldı, bir hafta süreyle devam etti ve yeni döneme ilişkin kararlar aldı.

Partimiz, 1985 yılı içinde kendi başına ve SOL BİRLİK içinde, faşist rejime karşı bir dizi gösteri gerçekleştirdi.

Birleşmiş milletler örgütünün kuruluşunun 40. yıldönümü nedeniyle Genel Kurul'un 40. Dönem toplantısına Kürt halkı adına başvurduk. Başvuru benim ve Kürdistan Yurtsever Birliği (Patriotik Union Of Kurdistan) lideri Celal Talabani'nin imzalarıyla yapıldı.

Türkiye Kürtleri Humeyni hakkında ne düşünüyor?

Humeyni'nin islami hareketinin Türkiye Kürtleri üzerinde göze çarpar bir etkisi yok. Humeyni rejimi İran'da otonomi için mücadele eden Kürt halkına karşı aralıksız bir savaş sürdürdüğü için, Türkiye Kürtleri arasında daha da sevilmiyor.

Humeyni'nin başlarda Şah diktatörlüğüne ve ABD emperyalizmine karşı çıkışları olumlu bulundu. Ama, o, kısa sürede tutucu bir konuma geçti. Toplumu katı dini kurallara göre düzenlemeye girişti, demokratik güçleri ezmeye koyuldu. Partimizle birlikte, Türkiye Kürdistanı'ndaki diğer yurtsever örgütler de Humeyni'ye karşıdır.

Sınırlar için ne düşünüyorsunuz? Başkaları bu sınırları çiğnerse siz de çiğner misiniz? Türkiye Kürtleri kendi kaderlerini yönetmeye hazır mıdır?

Halkımız Kürdistan'ı bölen sınırları tanımıyor. Çünkü bu sınırlar halkımızın rızasıyla değil, zorla çizilmiştir. Halkımız ve ülkemiz telörgülerle, mayın tarlalarıyla birbirinden ayrılmak isteniyor. Kürdistan'ın son bölünüşü 1. Dünya savaşının hemen ertesinde oldu.

Ülkemizi bölüşen devletler, onu elde tutmak için başından beri savaşılıyorlar. Bugün de Irak ve İran Kürdistanı parçalarında Kürt halkının silahlı mücadelesi devam ediyor. Her iki devlet de halkımıza karşı yüzbinleri aşan ordular seferber etmiş durumdalar. Türkiye Kürdistanı'nda ise Türk ordusunun üçte ikisi var ve Türk devleti, ancak çok yoğun bir polis ve ordu terörüyle halkımızı denetim altında tutmaya çalışıyor.

Biz bu sınırları nasıl tanıyabiliriz?

Kaldı ki, bizzat Kürdistan aralarında bölüşen devletler, çıkarları gerektirdiği zaman bu sınırları çiğniyorlar. Ağrı ayaklanması sırasında, ayaklanmayı bastırmak için Türkiye ve İran sınırda toprak takası yaptılar.

Daha kısa süre önce, 1984 ve 1985 yıllarında Türk ordusu Irak ve İran sınırlarını aşarak öbür parçalardaki halkımıza bile saldırdı ve diğer iki devlet de buna rıza gösterdiler. Irak uçakları ikide bir sınırları aşıp Kürdistan'ın Türkiye sınırları içindeki bölümünü bombalıyor.

Dolayısıyla bu sınırların, sözkonusu devletler bakımından da herhangi bir "kutsallığı", bir geçerliği kalmamıştır.

İster iki cumhuriyetli demokratik bir federasyon biçiminde olsun (Türk halkıyla), ister bağımsız ayrı bir devlet biçiminde olsun Türkiye Kürdistanı halkımız kendi kendini yönetebilir. Ülkemizin kaynakları ve halkımızın yetiştirilme düzeyi buna elverişlidir. Biz yalnız "Kürtler" de demiyoruz. Türkiye Kürdistanı'nın nüfusunun yüzde 90'ı Kürttür ve Kürtçe konuşur. Ama orada Türkler, Araplar, Azeriler, Ermeniler (bugün sayıca çok az da olsa) de var. Azınlıklar üzerindeki ulusal baskıyı da kaldıracamız, kendilerine ulusal, demokratik, kültürel haklar tanıyacağız. Sözkonusu olan Kürdistan halkıdır.

Türkiye Kürdistanı halkımız daha önce kurtulursa, diğer parçalardaki halkımızın kurtuluş mücadelesine destek olacağız. Birden fazla parçanın özgürlüğe kavuşması halinde birlik için çaba göstereceğiz. Elbet, birlik zorla değil, halkımızın serbest rızası ile olacak.

Türkiye'nin Kürtlere karşı İran ve Irak'a müdahalesine ne diyorsunuz? Bunun sonuçları? Türkiye ABD'nin çıkarları için Irak ve İran'daki rejimlerin çöküşünü önlemeye çalışır mı? Böyle birşey yeni bir Ortadoğu savaşına veya dünya savaşına yol açabilir mi? Türkler Kerkük petrol bölgesi için savaşa angaje midirler? Eğer öyleyse bu Ankara'nın çıkarları için midir, yoksa başkalarının mı çıkarıdır?

Türkiye, Irak ve İran arasındaki kimi çelişkilere rağmen Kürt halkının mücadelesini bastırmak için baştan beri sıkı bir işbirliği içinde oldular. Onlar için CENTO'nun başlıca amaçlarından biri de buydu.

Türkiye bugün de, Irak-İran savaşına rağmen, Kürt ulusal hareketine karşı ortak bir tutum sağlamak için yoğun çaba gösteriyor.

Diğer yandan, Türkiye, aynı zamanda ABD emperyalizminin bölgedeki jandarmalığını yapıyor. Şahlığın yıkılışı ABD emperyalistleri kadar Türk gerici ve militaristlerini de üzdü.

Türkiye, yalnız Kıbrıs'ta, Ege Denizi ve Batı Trakya'da değil, İran Azerbaycan'ına ve Irak petrollerine yönelik olarak da yayılmacı özlemler duyuyor, planlar yapıyor. Kerkük petrollerine

ilişkin eski iddialar, hak talepleri, zaman zaman gündeme geliyor ve Türk basını açıkça meydan okuyor.

Bugün koşullar Türkiye'nin Irak ve İran'ı aşıktan karşıya alıp bir saldırıya girişmesine elverişli değil. Ama bölgede olayların daha da kızışması, ABD emperyalizminin baskılarıyla birleşince Türkiye'yi böyle bir maceraya itebilir. İran ve Irak'ta ilerici, tutarlı anti-emperyalist rejimlerin işbaşına gelmesi, Kürt sorunu için bu ülkelerden birinde demokratik bir çözümün gündeme girmesi, Türkiye'yi ABD güdümünde bir saldırıya yönetebilir. Böyle bir çatışma elbet etkilerini dünya ölçüsünde daha derin biçimde gösterecektir.

Türkiye şu anda Kerkük petrol bölgesinin İran'ın eline geçmesini, Saddam rejiminin yerine Humeyni yanlısı veya onun denetiminde bir yönetimin geçmesini istemiyor. ABD kadar, Türkiye de buna karşı. Böylece petrol boru hattından elde ettiği gelirden olabilir. Ayrıca Humeyni'nin bu denli güçlü olmasını istemez.

Türkiye'nin Suudi Arabistan'la işbirliği Türkiye Kürtlerinin durumunu herhangi bir şekilde etkiler mi?

Türkiye'nin Suudi Arabistan'la işbirliği yapması Kürt sorununu dolaylı etkiler. Suudi Arabistan, bilindiği gibi, Irak-İran savaşında Irak'a destek olmakta. Türkiye'yi, Irak'tan yana ağırlığını koyması için çaba da gösterdi. Suudi Arabistan'ın sağlayacağı dolarlar, Türkiye'yi, onların ve ABD'nin ortak gerici planları doğrultusunda teşvik edebilir.

Türkiye'deki atom bombaları ve ABD üsleri ne gibi sonuçlara yol açabilir? Bu durum Kürt hareketini nasıl etkiliyor?

Türkiye'nin ABD emperyalizmine bağımlılığı, 12 Eylül darbesinden bu yana geçen beş yıl içinde daha da arttı. ABD ile Türkiye'deki faşist klik arasında bir dizi yeni anlaşma imzalandı. Buna uygun olarak Kürdistan'da Batman'da, Mus'ta, Yüksekova'da yeni askeri hava alanları, dinleme üsleri yapılıyor veya Van, Diyarbakır ve daha birçok havaalanı, askeri amaçlarla genişletiliyor. Devlet Başkanı Evren, ABD "Çevik Güçleri"nin bu alanlardan yararlanacağını açıkladı.

Türkiye'ye ayrıca yeni ve eskilerine oranla daha uzun menzilli atom başlıkları ve füzeler kondu. Bunlardan 500 kadarının silolardan çıkarılarak uçaklara monte edildiği, "alarm durumuna" getirildiği bizzat ABD askeri kaynaklarınca açıklandı.

Bu yeni bir durumdur ve Küba krizi sırasında oluşturulan dengiyi bozmaktadır.

Böylece Türkiye gerek komşu sosyalist ülkelere, gerekse Ortadoğu halklarına, bölgedeki ilerici hareketlere karşı çok daha tehlikeli bir saldırı rampası

haline gelmiştir. ABD, daha geniş kolaylıklar için Türkiye'yi zorluyor ve gizli pazarlıklar içinde Türkiye ve Kürdistan'a Pershing ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesinin de yer aldığı kamuoyuna sızıyor.

Bunun dünya barışı ve halklarımızın kaderi üzerinde taşıdığı tehlikeler ortada. Biz, ülkemizin bir saldırı üssü ve hedef tahtası olmasını istemiyoruz. ABD ve NATO üslerinin, silahlarının Türkiye'den çıkarılmasını savunuyoruz.

ABD, aynı zamanda, sömürgeci Türk yönetimini Kürt halkına karşı yürüttüğü savaşta da her bakımdan destekliyor. NATO silahları en başta halkımıza karşı kullanılıyor. Türkiye Kürdistanı'nda bir halk ayaklanmasının yer alması halinde, sözkonusu tanklar, uçaklar, toplar halkımıza ölüm kusağıdır.

İnsan hakları ve özgürlükleri üzerine mangalda küll bırakmayan ABD ve önceki NATO'cu ortakları, Kürt halkına karşı izlenen barbarca terör politikası karşısında suskunlar. Onlar bu baskı ve zulmün sorumluluğunu taşıyorlar.

ABD ve Sovyetler Birliği'nin Türkiye Kürtleri ile ilişkileri nedir?

ABD, yukarıda da belirttiğim gibi, Kürt sorununda açık bir taraf olmuştur. O, sömürgeci, militarist Türk yönetimini destekliyor ve halkımızın mücadelesini "bölücü terörizm" olarak suçluyor. Türkiye'yi silahla donatıyor.

Sovyetler Birliği ise, Türkiye bir NATO ülkesi olmasına rağmen, onunla iyi komşuluk ilişkileri kurmaya önem veriyor ve Kürt sorununda lehte veya aleyhte açık bir tutum takınmıyor. Kimileri, Türkiye'de Kürt sorununu arkasında Sovyetler Birliği'ni göstermeye çalışıyorlar. Bu yanlıştır. Halkımız özgürlüğü, haklı istemleri için mücadeleye ediyor.

Diğer yandan, Sovyetler Birliğinde sayıları 100-150 bin dolayında bir Kürt azınlığı var ve bunlar ulusal, kültürel haklardan yararlanıyorlar. Kendi dillerinde radyo yayımına, gazetelere sahip. Kendi dillerinde öğrenim yapıyorlar. Sovyetler Birliği'nde Kürt dili, tarihi, edebiyatı üzerine araştırma yapan enstitüler var. Bu, halkımızın mücadelesine, dolaylı da olsa, önemli bir katkıdır.

Türkiye Kürtleri silah bakımından güçlü mü? Değilse neden? Siz neden PLO gibi silah temin etmiyorsunuz?

Silah bulundurmak Kürt halkının geleneğinde var. Çünkü halkımızın son iki yüz yıllık tarihi direnişler, ayaklanmalar içinde geçti.

Türk yönetimi sık sık Kürdistan'da silah araması yapıyor. Son 15-20 yıldır bu aralıksız biçimde sürdürülüyor. Bunun için halka ağır işkenceler yapıyor, insanlar katlediliyor.

Silah bulmak bizim için güç değildir. Silahla dolup taşan bir dünyada

yaşıyoruz! Ama önemli olan, halkımızın yeni, geniş çaplı bir silahlı mücadeleye hazır olup olmadığı, koşulların buna uygun düşüp düşmediğidir.

Partimiz, bazı gruplar gibi aceleci değildir. Biz, kitleler bir ayaklanmaya hazır değilken, ülke koşulları ve uluslararası durum buna uygun düşmezken silahlı eylemler başlatmanın amaca uygun düşmeyeceği, bize zafer getirmeyeceği ve düşmanın daha ağır darbelerine yol açacağı inancındayız.

Biz halkımızı mücadeleye hazırlıyoruz. Kitleleri bilinçlendiriyor, örgütüyoruz. Ayaklanma, silahlı mücadele için koşullar olgunlaşacaktır. Türkiye Kürdistanı halkı henüz kımıldamadı. Yığınlar eyleme geçtiği zaman Türk sömürgecilerinin ordusu-polisi para etmeyecek.

Biz, aynı zamanda Türk halkının demokrat, ilerici güçleriyle omuz omuza bir mücadeleye önem veriyoruz. Gerici rejimi çökertecek güçler bu birlikten doğacaktır.

Kürt sorununun uluslararası düzeyde gündeme gelmesi konusunda ne düşünüyorsunuz? Bu, Türkiye, Irak ve İran'da Kürt direnişinin sonu olabilir mi? Sosyalist Enternasyonal ve diğer uluslararası güçlerin Kürt sorununda oynayabilecekleri bir rol var mıdır?

Mücadelede en başta halkımızın özgücüne, mücadelesine, kurtuluş için duyduğu özleme ve göstereceği fedakarlığa güveniyoruz. Ama bizimde, her halk gibi, aynı zamanda uluslararası desteğe ihtiyacımız var.

Halkımız geçmişte zorlu mücadeleler verdi, bugün de veriyor. Ama dünya kamuoyunun ilgisi zayıf ve dış destek çok sınırlı. Bu, kurtuluş mücadelemizin kendine özgü koşullarından kaynaklanıyor. Ülkemiz birçok devlet arasında parçalanmış. Onlar tarafından kuşatılmış. Bu devletler, hem halkımızın kurtuluş mücadelesine karşı işbirliği yapıyorlar, hem de uluslararası düzeyde ilişkilere sahipler. Başkaları onları kolay kolay karşıya almak istemiyor.

Ama bu kuşatmayı elbet parçalıyacağız. Kürt ulusal sorununun Filistin sorunu gibi uluslararası bir ilgi ve etkinlik kazanması kaçınılmazdır. Bu bize yarar verecek. Bizim avantajlarımız da var. 20 milyonun üstünde bir halkız, kendi ülkemizdeyiz ve savaşçı geleneklerimiz oldukça güçlü.

Uluslararası düzeyde sosyalist ülkelerden, ulusal kurtuluş hareketlerinden, demokratik, barışsever, humaniter çevrelerden gelecek her destek bizim için değerlidir. Sosyalist enternasyonal de elbet, bu işte olumlu bir rol oynayabilir, oynamalıdır. Sosyalist enternasyonal geçmişte Vietnam sorununda Şili olayında, hatta bir ölçüde Nikaragua konusunda ABD emperyalizmi ile aynı paralele düşmedi; bu halkların

mücadelesine destek oldu. Kürt halkının mücadelesine de destek olmalıdır. Halkımızın özgürlüğe kavuşması, bölge ve dünya barışına, demokrasiye önemli bir katkı olacaktır.

Kürtler bugün bölünmüş durumdadır. Birleşmeleri için bir umut var mı? Yoksa bu tümüyle olanaksız mı?

Bu soruya belli ölçülerde yukarıda cevap vermiş oldum. Kürtlerin bugünkü bölünmüşlüğü rızaları dışındadır. Buna karşılık, varolan sınırlar halkımızın ekonomik, sosyal, kültürel, politik ilişkilerini yok edemedi.

Bugün sözkonusu olan, çeşitli parçalardaki mücadeleler arasında uyum sağlamak, dayanışmayı, işbirliğini arttırmaktır. Bu işte yeterince başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz. Bunu engelleyen çeşitli etkenler var. Ama inanıyoruz ki süreç içinde engeller aşılabılır.

Gelecekte ulusal birliğin sağlanacağı inancındayız. Bu da, besbelli özgürlük sorununa bağlı. Bugünkü sınırlar ve birçok engel o zaman aşılabılır.

Türkiye Kürtlerinin geleceği konusunda ne düşünüyorsunuz? Körfez Savaşı, Atom bombaları, Sovyetler Birliği'nin Kuzeyden Türkiye'ye baskı yapması, Ankara'nın Batı'nın polisliğini yapması, petrol için savaş, Araplar arasındaki çelişkiler, Lübnan'da barışın gerçekleşmesi, Kıbrıs krizi, Şii fundamentalizmi, Moskova'daki yeni liderlik, güç kullanma yoluyla hakların elde edilmesi ...? Bütün bunlar Kürt sorununu nasıl etkileyebilir?

Bölgedeki gelişmeler, doğal olarak halkımızın kurtuluş mücadelesini etkiliyor.

Körfez savaşının daha da boyutlanması veya sona ermesi bu mücadeleyi etkileyecektir. Savaşın daha da büyümesi ve komşu ülkelere sıçraması, güç dengesini değiştirecek ve şimdiden kestirilmesi mümkün olmayan sonuçlara yol açacaktır. Durması ise, İran, Irak ve Türkiye arasında Kürt halkına karşı işbirliğinin güçlenmesine yol açacak; ama, diğer yandan, bu ülkelerdeki iç çelişkileri derinleştirecektir.

Hayali en geniş olanlar bile, bir ulusal sorunun çözümü için atom bombasının kullanılmasını veya 3. Dünya Savaşını düşünemezler. Çünkü bu, tüm dünyanın hepimizin yıkımı olur.

Sovyetler Birliği, kendisine komşu olan bir halkın ulusal kurtuluş mücadelesinde olumlu, etkin bir rol oynayabilir ve bizzat oynamalıdır. Ancak, bunu, Türkiye'ye baskı yaparak değil, sorunu uluslararası forumlara getirerek, halkımızın kurtuluş mücadelesine madde ve moral destek sağlayarak yapabilir.

Şii fundamentalizmi Türkiye Kürdistanı'nda halkımızın yürüttüğü mücadeleye olumlu bir katkı yapamaz. İslami hareketin gelişmesi Türkiye'de de

bazı sorunlar yaratabilir; ama Humeyni rejiminin kendisi, İran'da Kürt halkına karşı savaşıyor ve bu konuda Türkiye ile işbirliği ediyor.

Lübnan'da barışın sağlanması pek ufukta görünmüyor. Kıbrıs'ta da bunun pek yakında olacağını sanmıyorum. Buralarda barış sağlansa bile etkileri Kürt sorunu üzerinde dolaylı ve sınırlı olacak, çözümlenici bir etki yapmayacaktır.

Halkımızın kurtuluş mücadelesine olumlu yönde en büyük etkiyi yapacak gelişmeler, Türkiye, İran ve Irak'da ilerde yer alacak ilerici toplumsal değişiklikler olacaktır. Hangi ülkede ne zaman ve neler olacağını elbet bugünden kestiremeyiz. Ancak Türkiye'de bugünkü faşist rejimin uzun ömürlü olabileceği kanısında değiliz. Kitlelerde rejime karşı büyük birikim vardır ve bu, uygun koşullarda yüze vuracaktır.

Halkımızı zafere götürecektir olan ise, her durumda kendi örgütlülük düzeyi ve mücadelesi olacaktır. Kurtuluşa ancak politik, askeri ve kültürel, çok yönlü zorlu bir savaş vererek ulaşabiliriz.

TEKELLERİN SALDIRISI... (Baştarafı 3. sayfada)

Bay İnönü'nün olsun, Bay Ecevit'in ve benzerlerinin olsun kitlelere sundukları gerçekçi, ciddi hiçbir çıkış yolu yoktur. Bu partiler de ehlileştirilmiş olarak düzen oyununa katılıyor, emekçileri uslu ve eylemsiz tutma görevini yapıyorlar.

Böyle yöntemlerle ABD'nin ve tekellerin saldırılarının önlenemeyeceği açıktır. İşçi sınıfı ve emekçiler her geçen gün haklarından, kazanımlarından yeni yeni şeyler yitiriyorlar. Zamlar, pahalılık, işsizlik kitlelerin belini büküyor. Terör ve işkence devam ediyor. Buna karşı kitlelerin biriken öfkesine, eylem isteğine karşı onlara gösterilecek yol "uslu oturun, seçimleri bekleyin ve oyunuzu bize verin" olamaz. Bu kitleleri tam da tekellerin, Evren-Özal tayfasının istediği pasifliğe, teslimiyete çekmektir. Kitleler geçmişte bunun için mücadele etmediler. 12 Eylül döneminin bunca zorbalığı bunun için yaşanmadı. İşkence odalarında, zindanlarda çekilen acılar bunun için değildi.

Bugün Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda emekçi ve ezilen halk yığınları açısından izlenecek politika açıktır. Gericiliğin saldırılarını durdurmak, demokrasiyi gerçekleştirmek, işçilerin ve öteki çalışanların yitirilen ekonomik kazanımlarını geri almak ve daha da genişletmek için öncelikle faşist çarkı parçalayıp dağıtmak gerekir. Bu ise ancak yığınların aktif mücadeleleriyle sağlanabilir.

Bugün herkim kitlelere, sol bir renge büründürülmüş şu veya bu türden bir burjuva liderini veya örgütünü umut diye gösterip beklemeyi salık veriyorsa o ya bir küçük burjuva hayalperest, ya da bir burjuva ajanıdır.

KATİLLERDEN HESAP SORULACAKTIR

S. ZARİF

12.9.1980 günü akşam saat 5'te göz altına alındım ve merkez komutanlığına götürüldüm. 2 saatlik ilk sorgudan sonra Komiser Muavini Ahmet Akyürek'e teslim edildim. O gece emniyet müdürlüğünün bodrum katındaki hücreye kapatıldım. Yandaki hücrelerde de erkek arkadaşlar bulunuyordu.

13 -14 gün sürekli gece-gündüz sorguya çekildim. Sorgulama boyunca aç bırakıldım. Hücrede tahta bir sedirden başka bir şey yoktu. Su içmek ve tuvalete gitmek nöbetçi polislin insafına bağlıydı. 15. gün öğlene doğru tekrar sorguya alındığımda bölgedeki hemen hemen tanınan tüm ilerici kişileri oraya getirmişlerdi. Hallerinden ilk elde ağır baskılara uğramış oldukları görüldü. 15.9.1980 günü gözetim evine götürüldüm.

4.10.1980 tarihinde tekrar emniyet müdürlüğüne götürüldüm. Orada 2 gün üst üste çok daha ciddi işkencelerden geçirilenler ve işkence aletleri bana gösterildi. Konuşmadığım takdirde aynı duruma getirileceğimi söyleyip tehdit ettiler. İstedikleri yanıtı almayınca gözlerimi siyah bir bantla kapattılar. İki gün boyunca el ve ayaklarıma joplarla vurdular. Bu işkencelerden sonra "tehlikeli bir kişi, kimseyle görüştürülmemesi gerekir" diye alıp Bahçelievler karakoluna teslim ettiler. Tüm bu ani baskı ve işkencelerden sonra hastalandım, yürüyemeyecek duruma düştüm.

11.10.1980'e kadar 1.şube polisleri tarafından sürekli tehdit ve baskı altında tutuldum. Çeşitli yöntemlerle beni sözde konuşturmaya çalıştılar. Keyiflerinin istedikleri saatlerde, gündüz gece demeden uyandırıp soru soruyorlardı.

Aynı 11'inde tekrar emniyete götürüldüler. İki gün vücudumun çeşitli yerlerine elektrik verdiler. O da yetmeyince bu sefer yine falakaya yatırdılar. Elime ayaklarıma ve belime sürekli vuruyor, diğer taraftan soru soruyorlardı. Sonra tekrar karakola getirildim. Bu işkencelerden sağ bacağım sakatlandı.

14 Ekim 1980'de Erzurum'a götürülme üzere jandarma komutanlığına getirildim. Jandarma komutanlığının bahçesinde diğer getirilenlerle sıraya dizdiler. Tümünü ikiye ikiye ellerinden kelepçelenmişlerdi, öyle kötü durumları vardı ki hiçbirini tanıyamadım. Çoğu ayakta duracak durumda değildi. Yırtık elbiseler, yarılmış suratlar, perişan halde, çok sayıda erkek arkadaşlar Her halde örf-adetlerine ters düşüğü

için(!) veya yalnız bayan olduğum için beni kelepçelemediler. Karşıdan topalılıp yanındakilere tutunarak geleni, yanımdaki arkadaşlara sordum. "Metin, yanımdaki de Nurettin'dir" dedi. Şaşırdım. Gerçekten de çok kötü durumları vardı. Gözlerinin etrafı siyah ve yuvalarından fırlayacak gibi duruyordu. Nurettin'e yaslanarak yürümeye çalışıyor, ayaklarını yerde sürüyordu. Belde aşağısı sırlıklam yaştı. Bir ayağı sakattı, kendinde değildi.

Adlarımızı okuyup silahlı askerle beraber bir askeri arabaya bindirdiler. Sarsıla sarsıla yol alıyorduk. Tümümüzün durumu oturmaya müsait değildi. Metnin durumu daha da kötüydü. Başını vücudunun üzerinde tutamıyacak kadar kötüydü. Yanımızdaki pılı-pırtıyı toplayıp arabanın orta yerine serdim, Metin ile Nurettini üzerine yatırdım. Boyuna inliyordu. Eleşgirt'te mola verildiğinde biraz ekmek ve üzüm aldık. Metine yedirmek istedim. Bir üzümlü ile bir parça ekmeği zorla yedirdim; fakat yutar yutmaz kustu. Bir yudum su verdim, onu da hemen dışarı çıkardı. Erzurum Karskapı'da, şimdiki 3 nolu As.cezaevine getirildik. Bizim götürüldüğümüz sıralar orası Polis eğitim merkezine bağlı bir işkencehaneydi. O gece Metin'in ağır hasta olduğunu ve hastahaneye kaldırılması gerektiğini söyledik; fakat bize pis pis bakıp, alay edip güldüler.

Erkek arkadaşları aşağıda bir yerlere götürdüler. Tek başıma kaldım. Korkmuyordum ve tetikteydim. Sonra beni de yukarıda üzerinde Mescit yazılı bir odaya kapattılar. Sabaha kadar uyuyamadım, inleyen bir bayan sesi duydum. Ertesi gün bana karavana getiren askerden Metin'in iyi olmadığını ve hastahaneye götürüldüğünü öğrendim.

3 gün sonra başka bir şehirden getirilen bir bayan arkadaşla birlikte 2 nolu As. cezaevine götürüldük. Bayram olması dolayısıyla tüm tutukluları bahçeye çıkarmışlardı. Faşist demagogilerle bize bir nutuk atıldı. O gün arkadaşlar Metin'in durumunun ağır olduğunu söylediler. 3-4 gün sonra askerler inleyen birini dışarı çıkarıyorlardı, ihtiyaç için çağırdığım asker onun Metin olduğunu, çıldırdığını ve Elazığ'a götürüleceğini söyledi. Elbette Metin'in çıldırdığı falan yoktu. Ağır işkencelerden dolayı çok kötü durumdaydı.

28.10.1980'de mahkemedeki kimlik tesbiti sırasında Metnin adı okununca "Öldüğü için artık gelmeyecek"

denince gerçeği hapimiz öğrendik. Hepimiz birden ayağa kalkıp saygı duruşunda bulunduk.

Tahliyeden sonra bir sürü çabalar sonucu göreve başlatıldım. Bu sefer beni İmam Hatip Lisesine sürdüler. Müdür sicilimi bildiğinden dersimi dinliyor (Müdürün ismi Mahmut Aya-ta) öğrencileri bana karşı her vesileyle kıskırtmaya çalışıyordu.

1981 yılında Metin ile ilgili dava açılmıştı. Polislerin aleyhine açılan bu davada tanıklık etmeye başladım. Düzen yanlış akrabalarım aracılığı ile polisler aleyhine tanıklık yapmamam için baskılar gelmeye başladı. Tekrar içeri alıncağım, işkence edileceğim ve öldürüleceğimi söylediler. Bundan iki yıl sonra emniyet müdürü ve yine Metine işkence yapan polislerden Bakı Akıntürk Kayseri Emniyet Müdürlüğü emrine tayin oldular. Oradaki polis ve emniyet teşkilatı ile birlikte tekrar bana karşı tehdit ve şantajlara başvurdular. Bir iki kez minübüs ile beni öldürmeye kalktılar. Derken bir gün Tomarza'nın pazar yerinde belediyenin hopperlöründe ismim anons edilerek jandarma karakoluna davet edildim. Küçük bir taşra kasabasında bir bayan öğretmenin böyle çağırılışı ile halkın soru ve kuşku dolu bakışları altında karakola gittim. Onlar 15 günde bir karakola gelip imza vermem gerektiğini, şayet gelmezsem tehditleri peşi sıra sırladılar.

Böyle nisbeten gerici bir çevrede kimliğimi duyuramadıkları çevreye de duyurup halkın baskısını da eklemek ve böylece onların aleyhine şahitlikte bulunmamamı istiyorlardı.

Tüm bunlara rağmen tanıklığıma devam ettirdim. Gün gelecek Metnin ve diğer tüm devrimcilerin kanına giren katillerden hesap sorulacaktır.

İşçi sınıfına..

(Baştarafı 1. sayfa)

lar Kurumunun ilk kısa dönemdeki kazancının 1,5 trilyon olduğu belirtiliyor. Özal hükümeti kurumun yapısını, işlevini tümüyle değiştirmek için de harekete geçti. Buna ilişkin olarak açıklanan plana göre, SSK, bugüne kadar işçilere sağladığı hastalık yardımı, konut temini gibi sosyal yardım işlerinden tümüyle soyutlanarak salt emeklilik işlerine bakan bir tür sigorta şirketine dönüştürülecek. Kurumun mal ve para varlığı ise tahvil alınmasına, kimi yatırım ortaklıklarına kanalize edilerek esas olarak özel sektörün finansmanında kullanılacak. Bugün SSK'nın elinde olan hastahaneler bakanlıklara devredilecek ve birer işçi hastahanesi olmaktan çıkarılacaklar.

İşçilerin kaybının ne derece yüksek olduğu açık. Özal hükümeti işçi düşmanlığını hiç gizlemeye gerek görmeksizin, bunları pervasızca yapıyor. Bu demektir ki emeklilik adı altında işçilerden trilyonları topla, ama onlara emekli olacak zamanı bile verme, bu paraları ise para babalarına peşkeş çek. İşçilerin bugüne kadar ki kazanımlarını, mal varlıklarını, sosyal haklarını göz göre göre ortadan kaldır.

"Millet" in Vekilleri mi ?

Daha da ilginç olan bu yasanın çıkarılış biçimidir. Özal hükümeti, işçilere karşı bu gangsterveri yasayı meclisten geçirirken, gelebilecek kimi tepkileri en aza indirmek ve ortadan kaldırmak için milletvekillerine açık açık yağlı rüşvetler dağıttı. İşçilerin emeklilik yaşını uzatan bu yasaya, milletvekillerinin emeklilik yaşını kısaltan hükümler eklendi. Onlar 40 yaşından önce bile emekli olabilecekler. Hem de birinci dereceden. Böylesine dolgun bir maaşla emekli olabilmeleri için de 15 yıl süreyle ve düşük taksitlerle borçlanma gibi olanaklar da yasaya eklendi. Onlar da bu rüşvet karşılığında, milyonlarca işçinin mahfuz haklarını bile ortadan kaldırın bu yasaya güle-oyuna evet oyu verdiler.

Oyun bu kadar açık oynandı. İşçi sınıfının haklarını patronlara peşkeş çeken "millet" vekilleri de bundan paylarını aldılar. Bu yasa değişikliği bir kez daha onların gerçekte "milletin" değil, Koçların, Sabancıların vekili olduğunu ortaya koydu. Parlamantonun "itibarı", "yüksekliği", "kutsallığı" üstüne çekilen nutukların nasıl kof palavralar olduğunu bir kez daha gösterdi. Burjuva devlette hükümet de, parlamento da patronların hizmetindedir. Bu baylar, para babalarına hizmet eden ücretli memurlardan başka birşey değil. Onların "onurları", "şerefleri" her za-

man bir miktar bahşişle satın alınacak türdendir.

Ama Özal'ın ve para babalarının, milletvekillerini daha da kuzulaştırmak için dağıttıkları rüşvetler bundan ibaret değil. Bundan böyle her milletvekiline Ankara'da dayalı döşeli konutlar ayrılıyor. Yine her milletvekiline yazlık ev yapımı için Antalya yöresinde deniz kıyısında geniş alan ayrıldı. Meclis binasına yeni eklenen bölümde her milletvekiline bir oda ve sekreter tahsis ediliyor. Ayrıca, komisyonda görev alma, şu veya bu görev gerekçesiyle kendilerine birer özel otomobil ve şoför tahsis ediliyor...

Kapitalistler, özellikle 27 Mayıs hareketinin verdiği ürküntüyle, son 20-25 yılda ordudan gelebilecek tepkileri ortadan kaldırmak için ordu üst yönetimini, generalleri yüksek maaşlar, türlü imtiyazlar ve özel sektörün arpalıklarıyla düzene herbakımdan bağlamak için birhayli iş yaptılar. Bunun yararları elbet görülüyor. Şimdi de, adına parlamento denen kurumdaki "milletvekillerinin" gözünü paraya ve imtiyaza doyuruyorlar.

İşçi Sınıfının Çıkaracağı Dersler

İşçi sınıfının da bu kadar açık oynanan oyundan elbet çıkaracağı dersler var. Burjuva devletinden, onun hükümetinden, meclisinden işçilere ve öteki emekçi halk kesimlerine yarar yok. Bu devlete, hükümete ve parlamentoya yalvarmakla, dilekçe vermekle, ondan merhamet beklemekle işçi sınıfı hiçbir temel sorununa çözüm bulamaz. Onlar sınıf düşmanlarıdır.

Ancak mücadele ile onlarla başa çıkılır. Ancak iktidarı ele geçirerek, burjuvazinin devleti, hükümeti, parlamentosu yerine işçi sınıfının ve öteki çalışan halkın devletini, hükümetini ve meclisini geçirerek kurtuluş mümkündür. Eğer patronlar ve onların uşakları işçi sınıfı iktidarına, sosyalizme bu denli düşmanlarsa bu yüzdendir. Onlar düşmanlarını pek iyi tanıyorlar.

Emeklilik yasını meclisten kolayca geçiren ve ne mecliste, ne de meclis dışında ciddi bir tepki görmeyen Özal hükümeti, şimdi daha da şımarık ve küstah bir tutumla işçi sınıfına yeni saldırılara hazırlanıyor. Kıdem ve ihbar tazminatı ile ilgili yasa da meclise sevk edilmek üzere. Bununla kıdem tazminatını düşürmek, ihbar tazminatını ortadan kaldırmak veya büyük ölçüde sınırlamak amaçlanıyor. Böylece para babaları muratlarından birine daha ermiş olacaklar.

Bütün bunlara karşı, işçi sınıfının, varlığına tahammül edilen başlıca sendikal kuruluşu, TÜRK-İŞ'in yönetimi ne yapıyor? Bu baylar hala bu hükümete ve bu parlamentoya yalvarıp yakarmakla vakit geçiriyorlar. Ama kimse onları ciddiye almıyor. İşçi tabanı ise onları sıkıştırıyor. Bu kez de sözde eylemden, "uyarı mitingleri"nden söz ediyorlar. Ama hiçbir eylem yok.

Türk-İş başları, bu iflah olmaz sendika ağaları, bugüne kadar hep patronlarla işbirliği ettiler, işçileri oyalayıp aldattılar. Bugün de eğer olan-bitenden yakınıyorlarsa, bu, gerçekte işçileri düşündükleri için değil; taban onları zorladığı ve işleri artık eskisi gibi yürütmek güçleştiği içindir.

Ama işçi sınıfının, para babalarının hükümetine, parlamentosuna olduğu gibi, Türk-İŞ'in başını tutmuş sarı sendikacıların, bu işbirlikçi alçakların vaatlerine kanması için de hiçbir neden yoktur. Yapılacak iş, ipliği pazara çıkmış bu sendika ağalarını biran önce silkip atmak, onları kendi kaderlerine terk etmektir.

İşçi sınıfı bugün içten içe kaynıyor, eylem istiyor. Tutarlı sendikacılar, bilinçli işçi öncülerine düşen görev, işçi sınıfını eylem alanına yönlendirmektir. Patronların saldırısını durdurmak, geri püskürtmek için başka yol yoktur. İşçi sınıfının gücü birkez eylem alanına dökülüp diğer çalışan ve ezilen halk kesimlerinde birikmiş olan öfkeyle birleşti mi dost da düşman da meydanın boş olmadığını anlıyacaktır.

Generallerin Anayasası kaldırılın!

Tüm gerici yasalar iptal edilsin!

Politik tutuklulara özgürlük, zindanlar boşalsın!

İşkencelere son, işkencecilerden hesap sorulsun!

Kürdistan'daki zulme, teröre son!

Sıkıyönetim Kürdistan'dan kaldırılın!

Zamlara son, IMF'nin dayatmalarına son!

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan ABD ve NATO üsleri kaldırılın!

TKSP Merkez Komitesi Bildirisi

(Baştarafı 1. sayfada)

özellikle de kararlı bir anti-emperyalist politika güden Libya'ya karşı saldırılarını arttırdılar, korsanca eylemlere hız verdiler. İsrail, ABD'nin desteği ile Tunus'a hava saldırısı düzenleyip PLO'nun kamplarını bombalarken ABD Libya'ya çıkartma hazırlıkları yapıyor, Libya lideri Kaddafi'yi yoketmekten söz ediyor.

Bütün bunlar ABD ve İsrail'in terörist yapısının yeni canlı örnekleridir. Bugüne dek devlet terörünün yüzlerce örneğini veren, birçok ülkeye askeri birlikler çıkaran, savaşan, faşist ve askeri diktatörlükler tezgahlayan, darbe yapan, faşist terör grupları örgütleyen ve eğiten ABD'nin ve varlığını işgal, saldırı ve teröre dayandıran İsrail'in sözde "terörizme" karşı olmaksızın söz etmeleri kimseyi inandıramaz.

Partimiz ve halkımız, tüm bu saldırılara karşı yiğitçe direnen Filistin halkının, Libya ve öteki Arap halklarının, ilerici güçlerinin yanındadır. ABD emperyalistleri ve siyonistler, bu korsanca eylemlerle amaçlarına ulaşamayacaklardır.

Yurtsever Güçler Birleşin!

Beş yılı aşkın süredir devam edegelen Irak-İran savaşının büyük zararlarını Kürdistan halkımız görmeğe devam ediyor. Her iki ülkenin savaşa doymaz bağnaz ve zorba rejimleri aynı zamanda, halkımızın her iki parçadaki kurtuluş mücadelesini boğmak için büyük askeri birlikler seferber etmişlerdir. Son aylarda kanlı Saddam diktatörlüğünün halkımıza karşı saldırıları kat kat yoğunlaştı. Kürdistan köy ve kentleri bombalanıyor, yakılıp yıkılıyor, sivil ve savunmasız halk kitle halinde katlediliyor, sürgüne ve işkenceye tabi tutuluyor.

Partimiz Saddam diktatörlüğünün bu barbarca saldırısını bir kez daha lanetliyor, Irak Kürdistanı'nda yurtsever güçlerin kendi aralarındaki sürtüşmeleri gidermek ve düşmana karşı daha geniş bir güçbirliği yapmak için son dönemde gösterdikleri çabaları olumlu karşılıyor. Bu parçada halkımızın yurtsever güçleri arasında birlik sağlanması ve Irak'ın diğer tüm demokrasi güçleriyle ortak bir cephenin yaratılması diktatörlük rejiminin yıkımını çabuklaştıracak, bölgede demokrasi ve devrim yönünde yeni olanaklar açacaktır. Halkımızın öteki düşmanları gibi Türkiye'deki faşist diktatörlük de bu gelişmelerden son derece tedirgindir ve yurtsever güçlerin birliğini önlemek için yoğun çabalar gösteriyor. Yurtsever güçlere düşen görev düşmanı sevin-direcek çatışmalardan kaçınmak, halkın istemleri ve çıkarları yönünde davranmak, birleşmektir. Partimiz ötedenberi kararlı ve ısrarlı biçimde bunu savunuyor ve bu yönde çaba gösteriyor.

Faşist Çarkı Dağıtacak Olan Yığınların Eylemidir

Türkiye'de faşist rejim, yurt içinde ve dışındaki demokrasi güçlerinin mücadeleleri sonucu bazı alanlarda geriliyor. Kürdistan'ın dokuz ili dışında sıkı yönetim kaldırıldı. Hükümete yönelik eleştiriler hız kazandı. Tüm ülkeyi bir hapishaneye, bir işkencehaneye çeviren faşist rejimin iplikleri pazara dökmüleri. Günden güne artan hayat pahalılığına, işsizliğe, zincirleme zamlara, işkencelere ve baskılara karşı toplumun çeşitli kesimlerinden sesler yükseliyor, işçi sınıfınının saflarında eylem istemleri büyüyor.

Ancak bu durumu abartmamak ve buna bakıp faşist rejimin artık çözüldüğü veya ortadan kalktığı sonucuna varmamak gerekir. Onun ekonomi, hukuk, politika ve kültür alanında getirdiği temel düzenlemelerin hiçbirini değiştirmemiştir, faşizmin kurumları ortadan kaldırılmamıştır. Cuntanın oluşturduğu politik çatıdaki kimi deprasyonlara, çatlaklara ve değişikliklere rağmen bu alan da emekçi kitlelere kapalıdır.

Daha 12 Eylül öncesi iç ve dış tekellerin çıkarları doğrultusunda başlatılan ekonomi politikası bugün de aynı doğrultuda varhızıyla devam ediyor. Özal hükümeti ülke ekonomisini iç ve dış tekelere peşkeş çeken yeni ve daha gözü kara adımlar atıyor.

Tüm temel hak ve özgürlükler gibi işçi haklarını da ortadan kaldırarak veya işleme hale getiren Generallerin Anayasası yürürlükte. Üstelik, tam da "demokrasiye dönüldüğü" söylenen şu günlerde işçi haklarına yeni ciddi saldırılar yapılmaktadır. Emeklilik yaşı beş yıl uzatıldı. SSK'nın geniş mali olanakları patronlara peşkeş çekiliyor ve onun işçilere yaptığı kimi sosyal yardımlar da ortadan kaldırılıyor. Kıdem ve ihbar tazminatlarına yönelik yeni bir gerici tasarı ise meclise sunulmak üzere. Yeni zamlar birbirini izliyor. İşçi sınıfı ve öteki emekçi yığınlar üzerinde ki sömürü katmerleşiyor.

Sıkıyönetimin, Kürdistan'ın dokuz ili dışında sözde kalkmış olmasına rağmen bir yandan olağanüstü hal, diğer yandan valilere, polise verilmiş olağanüstü yetkiler, kitlelerin elini-kolunu bağlayan nice faşist nitelikli yasal hükümler, devam eden sıkıyönetim mahkemeleri, devreye sokulan devlet güvenlik mahkemeleri vb. nedenlerle gerek işçiler, gerek öteki emekçi halk kesimleri grev, direniş vb. mücadele olanaklarından yoksunlar. Seyrek rastlanan kimi küçük çapta grevler durumu değiştirmiyor.

Cezaeülerinde 80.000 dolayında politik tutuklu var. İşkence çarkı karakollarda ve zindanlarda devam ediyor.

Öğrenimi adeta askerileştiren, bilim ve tartışma özgürlüğünü ortadan kaldı-

ran, ilerici-demokrat öğretim üyelerini ve öğrencileri kıyan faşist YÖK Yasası yürürlükte

Düşünce ve basın özgürlüğü faşist rejimin izin verdiği çerçevede! Dün özgürlüklerle ilgili bir dilekçe veren aydınlar yargılandılar, bugün idam cezasının kaldırılması için çağrıda bulunan doktorlar yargılanıyor. İşkence var diyen gazeteciye işkence ediliyor.

Kürdistan halkımıza karşı ise 12 Eylül döneminde artan terör, son iki yılda katmerleşerek devam ediyor. Faşist rejimin Kürdistan'da, kendi koyduğu yasaları bile tanımadığını, burada devlet terörünün amansızca uygulandığını ve zulmün hertürlü ölçüyü aştığını artık kimi burjuva partilerinin sözcüleri bile gizleyemez oldular.

Sonuç olarak, faşizmi yapan öğeler, Evren-Özal iktidarında bugün de sürmekte. Bu, en gerici emperyalist çevrelerin, bu çevrelerle kader birliği içindeki bir avuç iç tekelin çıkarlarına sürdürülen ırkçı, militarist, terörist bir rejimdir.

Faşizmi ortadan kaldırmak, Evren-Özal ekibinin yürüttüğü ekonomi politikasına son vermeden; faşist kurumları, en başta da onların temel yasal dayanağı olan Generallerin Anayasası'nı ortadan kaldırmadan; halk üzerindeki teröre son vermeden; genel af çıkarıp zindanları boşaltmadan; emekçi yığınların politik ve mesleki nitelikteki örgütlerini özgürce kurma dahil, düşünce, basın ve örgütlenme özgürlükleri önündeki duvarları yıkmadan olanaksızdır. Bu ise, şimdi kimi "sosyal demokrat" burjuva partilerinin yaptığı gibi faşist rejimin avlusunda demokrasicilik oynayarak, yığınları bir kenarda ve eylemsiz tutup onları seçim umutları ile oyalayarak yapılamaz. Faşist çarkı dağıtacak ve ülkeye demokrasi getirecek güç yığınların aktif mücadelesi, eylemidir.

Kitlelerin biriken tepki ve öfkesinin eyleme geçmesi için koşullar ise hızla oluşmaktadır. Canlanan tartışma ve eleştiri ortamı ile birlikte kitlelerdeki yulgnlık, ürküntü dağılmaya yüz tutuyor. Zamlara, pahalılığa, işkencelere karşı tepkiler giderek daha açık biçimde yüze vuruyor. TÜRK-İŞ yönetiminin tüm oyalama çabalarına karşı işçiler arasında eylem istekleri büyüyor. Tüm işaretler, kitlelerdeki hareketliliğin giderek artmakta olduğunu ve önümüzdeki dönem güçlü kitle eylemleri biçiminde yüze vuracağını gösteriyor.

Devrimci ve demokratik güçler için mücadele olanakları artmaktadır. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİK'inin tüm anti-faşist güçlere sunduğu demokrasi programının kitlelerin özlem ve isteklerine uygun düşüğü şimdi daha açık seçik görülüyor. Ortak hedefler doğrultusunda sol güçlerin eylem birliğini sağlamak, güçlendirmek, kitlelerin enerjisini harekete geçirmek, faşist çarka yöneltmek için bize düşeni yapalım.

"DEMOKRATİK SOSYALİST" E BAK SEN!

Zor dönemler örgütler için de kişiler için de bir sınavdır. Böyle dönemler sağlama çürüğü, kişilikli olanla kişilik-sizi kolayca ayırır, belirler.

Rahat dönemlerde ucuz şöhret yapanlara, bir de bu zor dönemlerin sınavından geçtikten sonra bakmak gerekir. Büyük toplumsal olaylar, calkantılar pek çok ucuz şöhreti silip süpürürken, rahat dönemlerin kimi "yiğitlerini", "devrimcilerini" bir korkağa ve teslimiyetçiye çevirirken, daha önce adı sanı duyulmayan, ya da pek göze çarpmayan gerçek yiğitleri, devrimcileri de öne çıkarır.

Örneğin şu 12 Mart dönemi öncesinin "saygın" profesörü bay Soysal'a bakın. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, dönemin ve fakültenin ilerici havasına ayak uydurmuş, bu havayı kitaplarına yansıtmış, bu yüzden komünizm propagandası yapmakla suçlanarak tutuklanmış ve sıkıyönetim mahkemesinde yargılanmıştı. O zaman bay Soysal sol çevrelerde bir kahraman gibiydi.

Ne var ki Bay Soysal bunu hak edecek kadar kişilikli, yürekli biri değildi. O "kötü günlerin" acısını çabuk çıkardı. Büyük bir ustalıklıkla, yediği komünizm "damgasına" rağmen düzenle kısa sürede uzlaşmayı başardı. Önce Ecevit'in "sosyal demokrat" yönetimiyle iyi ilişkiler kurdu. Kıbrıs "Barış Hareketinin" gönüllü bir savunucusu oldu, şovenliğin renkli örneklerini verdi. Profesörlük yaftasını ve ilericiye çıkmış adını da kullanarak bu kanlı saldırının avukatı kesildi ve uluslararası planda görevlendirildi. Bay Soysal daha sonra faşist cuntanın da tam bir güvenini kazandı, onun hizmetine girdi. O, şimdi bu hizmeti sürdürüyor ve gelecekte iktidara gelmesi muhtemel bir sosyal demokrat iktidara da yatırım yapıyor.

Bay Soysal, son İskandinavya gezisi sırasında, Türkiye'de politik tutuklu olmadığını, içerdeki 80.000 politik tutuklunun tümünün cinayet işlemiş insanlar olduğunu ileri sürecek ve Kürt halkı üzerinde herhangi bir baskı olmadığını söyleyecek kadar alçaklaştı.

Özetle, bir on yıllık dönem, bir zamanların solcu ve demokrat bir bilim adamı olarak ortaya çıkmış bir ucuz ve sahte şöhretini tam bir korkağa, zorba rejimin uşağına, bir alçağa çevirdi.

Bir de şu Uğur Mumcu'ya bakın. Bu adam da 12 Mart öncesinde devrimcilik adına cuntacılık oynamış, partiyi yitirmiş, bu yüzden yedeksubaylık hakkı elinden alınıp er olarak "Doğu" ya sürgün" edilmiş bir "aydın". Bay Mumcu önce bu erlik olayını anlatan bir kitabıyla ün yaptı. Sonra, 12 Eylül öncesinde sosyalist görünmenin bir moda olduğu, en azından pek tehlikeli

olmayıp şöhret de sağladığı bir dönemde, bir sosyalist gibi ortalarda dolaştı, sosyalizm adına yazılar yazdı ve televizyonda açık oturumlara çıktı.

Ama bu eski cuntacı ve yeni "sosyalist" 12 Eylül dönemini de burnu hiç kanamadan atlatmayı başardı. O bunu, elbet, militarist güçlere eskiden beri duyduğu saygıya ve faşist rejime dizdiği övgülere borçludur. Bay Mumcu'nun Paul Henze gibi CIA'nın Türkiye masası şefi bir kişiyle kişisel dostluğu, MİT içindeki kimi kesimlerle ilişkileri de elbet bunda rol oynamıştır. Doğrusu Bay Mumcu yanan manevra yapıyor!

Bay Mumcu, 12 Eylül döneminde kaleminin sivri ucunu sosyalist ülkelere, Türkiye sosyalist hareketine, Kürt halkının devrimci ve yurtsever güçlerine yöneltti. Aynen, iç ve dış tüm gerici gibi. Ama o bunu, "yurtseverlik", "bağımsızlık", "demokrasi", hatta "sosyalistlik" adına yapmaktan da geri kalmıyor!

Bay Mumcu'ya göre, sosyalist ülkelerdeki sosyalizm "totaliter"dir, Sosyalist ülkelerde demokrasi yoktur. O da, yüzyılı aşkın süreden beri nice dönemin, burjuva ideologunun ve ajanının artık bayatlamış tezlerine, yalanlarına başvuruyor, sosyalizmi karalamaya çalışıyor. Burjuva reformculuğunu sosyalizm diye yutturmaya kalkışıyor.

Bay Mumcu, Cumhuriyet gazetesinde çıkan son yazılarından birinde, Almanya'ya yaptığı bir geziyi anlatıyor; bununla ilgili olarak islamcı akımlara, "azınlık ırkçılığı" adını verdiği "Kürtçülüğün her türlü azgın örgütü"ne, "Moskava yanlısı TKP'ye", "solun serüveni örgütlerine" çatıyor ve şöyle diyor:

"Son gün konu 'demokratik sosyalizm'e geldi. Sosyalist düşüncenin Avrupa'da nasıl geliştiğini, "Sovyet Marksizmi" olarak adlandırdığımız Marksist-Leninist sistemden ne gibi ana noktalarda ayrıldığını anlattıktan sonra (...) "Kuvayı Milliye ruhu" ile, Atatürk'ün 'tam bağımsızlık' ilkesine sınıksız sarılarak, demokrasiyi, örnekleri Batı Avrupa'da görülen öz ve biçimleri ile savunmak gerektiği sonucuna vardık".

İşte eski cuntacı, yeni "demokratik sosyalist" bay Mumcu'nun Türkiye'deki "sosyal demokratlar", yani İnönü, Ecevit ve benzerleriyle birlikte kuracağı sosyalizm bu türdendir.. "Örnekleri Batı Avrupa'da görülen öz ve biçimleriyle.."

Okuyucu, Batı Avrupa'nın hangi ülkesinde sosyalizmin var olduğunu elbet soracaktır: Bu sosyalizm acaba Mitterand'inki, Schmit'inki veya Vallenberg tekelinin üretim araçlarının ve toplumsal servetin üçte birine tek başına sahip olduğu İsveç'inki midir? Ya zincire vu-

rumuş koca bir halkın, 20 milyonu aşkın nüfuslu Kürt ulusunun yurtsever ve sosyalist nitelikte tüm örgütlerini "Kürtçülüğün her türlü azgın örgütleri" ve bu halkın mücadelesini "azınlık ırkçılığı" diye nitelemek? Bu acaba hangi "demokratik sosyalizmde" veya "demokraside" vardır?

İnsan düşünüyor: Bay Mumcu adı solcuyla çıkmış, birhayli kitaplar yazmış bir "aydın", burjuva basının nisbeten ciddi ve ilerici geçinen bir gazetesinde köşe yazarıdır. Şöhret sahibidir! Nasıl bu kadar alçaklaşabiliyor?. O, kapitalizmi, faşizmi, sömürgeciliği, militarizmi ve şovenizmi, ulusal zulmü daha açık savunsa, bütün bu alavere dalavereye sapsa, bütün bu namussuzlukları sosyalizm ve demokrasi ile perdelemeye kalkmasa acaba daha saygın olmaz mıydı!

Acaba Bay Mumcu, kendisinden önce nice burjuva ajanının, şovenin, sömürücü, egemen sınıfların uşağının avukatlığını yaptığı bu bayatlamış tezlerle ve propaganda ile kimi aldatabileceğini sanıyor? Türkiye ve Kürdistan'daki işçiler, emekçiler, demokrat ve ilerici insanlar bu yalanlara kanacak kadar aptallar mı?

Evet, sosyal demokratlar da sosyalizmden söz ediyorlar. Ama bu, emekçilerin gözünü boyamak, bilincini bulandırmak için burjuva gövdeye sürülen bir renkten başka birşey değil. Sosyal demokratların ağzındaki sosyalizm sözcüğü, aynen arasıra söyledikleri enternasyonal marşı gibi yalnızca geçmişten kalan bir anıdır. Onların sosyalistliği ancak kırmızı kırvat takımı Rokfeller'in veya bayan Tacher'in dudaklarındaki kırmızı rujun sosyalistliği kadardır.

Bay Mumcu kendi küçük burjuva türünün ilginç bir örneğidir. O, önce sosyalizm adına cuntacılık oynadı, şimdi de yine sosyalizm adına sosyal demokratlığın avukatlığını yapıyor ve Marksizme-Leninizme saldırıyor. Bay Mumcu gibileri hiçbir dönemde işçi sınıfına, emekçi halka güvenmediler, inanmadılar. Onlara göre toplumun kurtuluşu ya generaller, ya burjuva reformcular götürecektir. Çalışan kitleler, yığınlar onların gözünde bir değer taşıyor ve onlar emekçilerin iktidarından, yığınların kurtuluşundan, yani sosyalizmden, şeytandan korktukları gibi korkuyorlar.

Bay Soysal ve Bay Mumcu, kolay dönemlerin yarattığı, ama zor dönemlerde dökülüp alçaklaşan ucuz şöhretlerin iki örnek tipidir. Ne yazık ki Türkiye'de böylelerin sayısı pek çoktur. Ama toplumsal gelişim tüm dönemlere, alçaklara rağmen kendi yolunda yürüyor. Onların katkıları da bu soysuz ve zorba düzeni bozgunundan ve yıkımdan kurtaramıyacak.